

S Ø L U N D

Sauna Maja

Monteringsvejledning
Aufbauanleitung
Assembly instructions

Læs hele vejledningen, før du går i gang • Bitte vor Beginn vollständig lesen • Read all instructions before you start
Sølund Huse • Uraniavej 6 • 8700 Horsens • +45 75 66 28 75 • info@solundhuse.dk • solundhuse.dk

1. Generel information

Kære kunde

Tak, fordi du har valgt et træhus fra Sølund Huse.

Læs hele vejledningen igennem, før du går i gang. Den består af to dele: disse generelle sider og husets egen monteringsvejledning med tegninger og stykliste bagerst. **Hvis husets egen vejledning afviger fra de generelle råd her, er det husets egen vejledning, der gælder.**

Monteringsvejledningen er kun en rettesnor. Ikke alle trin er vist i detaljer.

Har du spørgsmål?

Ring på tlf. 75 66 28 75 (mandag–fredag kl. 8.30–13.30) eller skriv til info@solundhuse.dk. Oplys altid dit ordrenummer og husets navn, og send gerne billeder med – så kan vi hjælpe dig hurtigere.

Før du går i gang

- **Kontrollér leverancen.** Tjek alle dele mod styklisten, så snart du har modtaget huset – og i hvert fald før montagen begynder. Mangler der dele, eller er noget beskadiget, så kontakt os hurtigst muligt med billeder – inden du går i gang. Sølund Huse dækker ikke spildte håndværkertimer.
- **Opbevaring.** Lad pakken være samlet og indpakket, indtil du skal bruge den. Placér den tørt og plant, hævet over jorden (fx på strøer), og dæk den med en presenning, hvis den skal ligge ude i længere tid. Beskyt træet mod sol og regn, så længe det ligger løst.
- **Sne og vind.** Vælg en placering, der ikke er meget udsat for vind eller for sne, der samler sig i driver. Taget er ikke beregnet til store snemængder – ryd taget ved kraftigt snefald.
- **Montage.** Montagen kræver mindst to personer. Montér ikke huset i kraftig vind.

Du kan få inspiration til byggeriet på solundhuse.dk/category/haven-inspiration/byg-selv-hjaelp og på www.redskabshus.dk, hvor byggeprocessen for et af vores bjælkehuse er vist trin for trin. Detaljerne på dit hus kan afvige.

Træ er et naturmateriale

Træ varierer i struktur, farve og form. Revner, knaster, harpiksudtræk, farveforskelle og mindre vridninger er naturlige og ikke fejl. Træ optager og afgiver fugt, så det svulmer og svinder med årstiderne. Derfor skal huset kunne "arbejde" – det er baggrunden for flere af rådene i denne vejledning.

Overfladebehandling og vedligeholdelse

Ubehandlet træ bliver gråt, når det udsættes for vejr og vind, og kan få misfarvninger og skimmel. Behandl derfor alt synligt træ hurtigst muligt efter montagen.

- Brug en grunder til udendørs træ og derefter en transparent træbeskyttelse (farveløs eller med farve) eller heldækkende maling. Følg altid producentens anvisninger.
- Mal ikke i direkte sol, i regnvejr eller i frost, og brug godt værktøj og kvalitetsmaling.
- Efterse huset forår og efterår: overfladebehandling, tag, døre og vinduer, og at der ikke står vand ved bundrammen. Behandl igen efter behov.

Regelmæssig vedligeholdelse forlænger husets levetid. Læs mere på solundhuse.dk/vedligeholdelsetraehus og solundhuse.dk/valg-af-traebeskyttelse.

2. Forberedelse før montage

Værktøj og hjælpemidler

- Akku-skruemaskine med bits
- Træbor (3–8 mm)
- Hammer og gummihammer
- Slåklods (fx en stump vægbrædt)
- Vaterpas – gerne et langt
- Målebånd og vinkel
- Håndsav eller stiksav
- Hobbykniv og blyant
- Tang
- Stabil stige eller stillads
- Arbejdshandsker
- Sikkerhedsbriller

Sortering af delene

Sortér delene efter tegningerne i husets vejledning, og læg dem ved den side af huset, hvor de skal bruges, i den rækkefølge de monteres (fig. 1). Det sparer tid og fejl under montagen.

Bemærk: Læg aldrig delene direkte på græs eller mudret jord. De bliver svære at rengøre og kan tage skade af fugt.

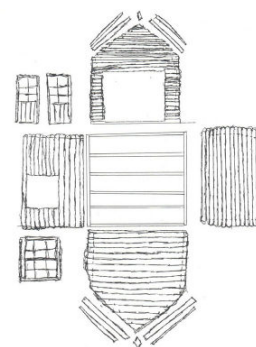

Fig. 1. Fordel delene ved hver af husets fire sider.

Fundament

Fundamentet medfølger ikke. Et plant, stabilt og vandret fundament er forudsætningen for, at huset kan samles korrekt, og at døre og vinduer kan åbne og lukke. Fundamentet skal passe til husets fundamenttegning og være i vater i alle retninger.

Vi anbefaler et af disse fundamenter:

- Punktfundament (fx fundamentsklodser eller skruefundament)
- Fundament af have- eller fortovsfliser på et komprimeret sandlag
- Støbt betonfundament

Læs mere om valg af fundament på solundhuse.dk/valg-af-fundament.

3. Samling af huset

Bundramme (fundamentbjælker)

Bundrammen skal ligge helt plant – ellers kan resten af huset ikke samles korrekt. Læg de imprægnerede bundrammebjælker på fundamentet som vist på husets tegning. Forskellige huse har forskellige placeringer af bjælkerne.

Kontrollér diagonalerne, før du går videre. De to diagonalmål skal være ens (fig. 2). Justér bundrammen, indtil de er det.

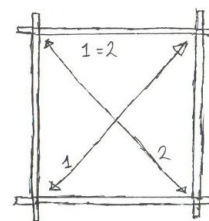

Fig. 2. Diagonalmål 1 og 2 skal være ens.

- **Forankring:** Vi anbefaler at fastgøre bundrammen til fundamentet, fx med vinkelbeslag eller karmskruer, så huset står bedre fast i blæst. Beslag medfølger ikke.
- **Fugtspærre:** Læg murerpap eller lignende mellem fundament og bundramme, så fugt ikke trækker op i træet. Medfølger ikke.

Vægge

Monter væggene efter husets vægtegninger. For bjælkehuse gælder:

- Vægbrædderne monteres altid med feren (tungen) **opad**.
- Bank brædderne på plads med en gummihammer og en slåklods. Slå aldrig direkte på feren.
- Første lag skrues fast til bundrammen. Lad det nederste bræt rage 3–5 mm ud over bundrammen, så regnvand drypper af og ikke løber ind under væggen (fig. 3).
- Kontrollér jævnligt med vaterpas, at væggene står lodret.

Døre og vinduer monteres undervejs, typisk efter 5–6 lag vægbrædder, eller som husets vejledning viser.

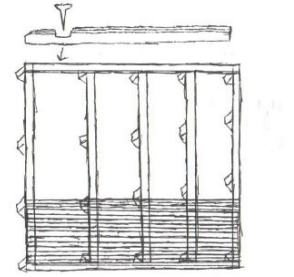

Fig. 3. Bundramme, gulvstrøer og første lag vægbrædder.

Døre og vinduer

Leveres karmen i løse dele, samles de fire dele med skruer. Delen med den dybeste udfræsning vender opad, og sidekarmene er dem med hængsler. Leveres karmen samlet, sættes den blot i åbningen.

Sæt karmen i åbningen, og tryk den ned på det nederste bræt (fig. 4). Monter selve dørbladet til sidst, medmindre husets vejledning siger andet. Byg væggen op til vindueshøjde, og monter vinduet på samme måde. Sørg for, at vinduet vender rigtigt.

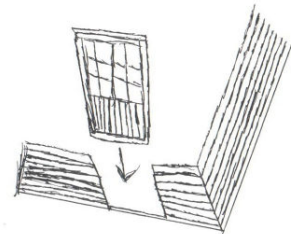

Fig. 4. Karmen trykkes ned i åbningen.

Vigtigt: Væggene sætter sig

Et bjælkehus sætter sig typisk nogle centimeter det første år. Skru eller søm derfor aldrig karme, lister eller andet fast på tværs af vægbrædderne, og lad luften over døre og vinduer være fri. Ellers kan der opstå sprækker mellem brædderne, og døre og vinduer kan sætte sig fast.

Det er normalt, at døre og vinduer skal justeres 2–3 uger efter montagen, når træet har tilpasset sig. Se hvordan på solundhuse.dk/justering-af-doere-og-haengsler.

Tag

Kontrollér med vaterpas og krydsmål, at huset står plant, før du lægger taget. Brug en stabil stige eller et stillads. Gå ikke direkte på tagbrædderne mellem spærerne – taget er kun beregnet til jævnt fordelt last, ikke til punktblastning.

- Begynd forrest på huset. Tryk tagbrædderne sammen, og søm eller skru dem fast i spær og øverste vægbrædder.
- Hold brædderne i samme linje i begge sider af taget, og sørg for, at udhænget er lige stort hele vejen rundt.
- Tagbrædderne skal flugte med enderne af spærerne. Sav om nødvendigt det sidste bræt til.
- Læg tagdækningen straks efter tagbrædderne, så træet ikke bliver vådt. Shingles monteres som vist på solundhuse.dk/shingles-tagpap.

Tagpap

Hvis der medfølger tagpap i ruller, er det underpap, og det er ikke tilstrækkeligt som eneste tagdækning. Du kan enten lægge shingles oven på underpappet eller bruge en selvklæbende tagbeklædning i stedet for underpappet. Selvklæbende tagbeklædning må ikke lægges oven på underpappet. Den permanente tagdækning medfølger ikke. Ryd taget ved kraftigt snefald.

Gulv

Følg husets vejledning for, hvornår gulvet skal lægges – på mange huse lægges det, før væggene rejses. Afhængigt af årstid og fugt svulmer gulvbrædderne eller svinder. Er brædderne tørre, så lad ca. 1 mm luft mellem dem. Er de fugtige, kan de lægges tæt, da der opstår små mellemrum, når de tørrer.

Stormlister og gevindstænger

Hvis huset har stormlister eller gevindstænger, monteres de som vist på tegningen. Bor huller med et passende træbor, og overhold afstandene på tegningen. Spænd ikke møtrikkerne hårdt – væggen skal kunne sætte sig. Kontrollér dem løbende det første år, og løsn dem, hvis de begynder at holde væggen oppe.

Det samme gælder tagrender og nedløbsrør: De skal monteres, så de ikke forhindrer væggene i at sætte sig.

4. Gode råd ved udfordringer

Udfordring	Mulig årsag	Løsning
Dele mangler eller er beskadiget ved modtagelse	Fejlpakning eller transportskade.	Kontakt Sølund Huse for nye dele, inden du samler huset. Send billeder og dit ordrenummer. Sølund Huse dækker ikke spildte håndværkertimer.
Sprækker mellem vægbrædderne	Noget er skruet fast på tværs af væggen og holder den oppe.	Fjern skruer/søm i karme og lister, løsn stormlister og nedløbsrør.
Døre eller vinduer sidder fast	Huset eller fundamentet har sat sig.	Kontrollér, at huset står i vater, og understøt bundrammen.
Døre eller vinduer sidder fast	Træet er svulmet op af fugt.	Justér hængslerne. Høvl eller slib kun, hvis det er nødvendigt.
Vand ved bundrammen	Fundamentet er for lavt, eller vandet kan ikke løbe væk.	Sørg for fald væk fra huset og en stænkzone med fx sten.

God fornøjelse med montagen og med dit nye hus.

5. Særligt for saunaer

Denne side gælder kun for saunaer. Læs også altid saunaovnens egen manual.

- **Elektrisk saunaovn** skal tilsluttes af en autoriseret elinstallatør. Overhold ovnproducentens krav til sikkerhedsafstande, placering af styring og følere samt ovnens størrelse i forhold til saunarummet.
- **Brændefyret saunaovn** skal installeres efter ovnproducentens krav til afstande til brændbart materiale, gennemføring i tag og væg samt skorstenens højde.
- **Ventilation:** Sørg for frisk luft ind nær ovnen og luft ud i den modsatte side af rummet, som ovnproducenten anviser.
- **Indvendig behandling:** Mal aldrig træet inde i saunarummet. Brug kun produkter, der er beregnet til sauna, fx saunaolie eller paraffinolie til bænke.
- **Efter brug:** Lad døren stå åben, så saunaen kan lufte ud og tørre. Det forebygger skimmel og forlænger træets levetid.

1. Allgemeine Informationen

Liebe Kundin, lieber Kunde

Vielen Dank, dass Sie sich für ein Holzhaus von Sølund Huse entschieden haben.

Bitte lesen Sie die gesamte Anleitung, bevor Sie beginnen. Sie besteht aus zwei Teilen: diesen allgemeinen Seiten und der hauseigenen Aufbauanleitung mit Zeichnungen und Stückliste im hinteren Teil. **Weicht die hauseigene Anleitung von den allgemeinen Hinweisen ab, gilt die hauseigene Anleitung.**

Die Anleitung ist nur eine Richtschnur. Nicht alle Schritte sind im Detail dargestellt.

Haben Sie Fragen?

Rufen Sie uns an unter +45 75 66 28 75 (Montag–Freitag 8.30–13.30 Uhr) oder schreiben Sie an info@solundhuse.dk. Geben Sie bitte immer Ihre Bestellnummer und den Namen des Hauses an und senden Sie gerne Fotos mit – so können wir Ihnen schneller helfen.

Bevor Sie beginnen

- **Lieferung prüfen.** Prüfen Sie alle Teile anhand der Stückliste, sobald Sie das Haus erhalten haben – auf jeden Fall vor Beginn des Aufbaus. Fehlen Teile oder ist etwas beschädigt, kontaktieren Sie uns bitte umgehend mit Fotos – bevor Sie mit dem Aufbau beginnen. Sølund Huse übernimmt keine Kosten für vergebliche Handwerkerstunden.
- **Lagerung.** Lassen Sie das Paket geschlossen und verpackt, bis Sie es brauchen. Lagern Sie es trocken und eben, vom Boden angehoben (z. B. auf Kanthölzern), und decken Sie es mit einer Plane ab, wenn es längere Zeit im Freien liegt. Schützen Sie das Holz vor Sonne und Regen, solange es lose liegt.
- **Schnee und Wind.** Wählen Sie einen Standort, der nicht stark dem Wind oder Schneeverwehungen ausgesetzt ist. Das Dach ist nicht für große Schneemengen ausgelegt – räumen Sie das Dach bei starkem Schneefall.
- **Aufbau.** Für den Aufbau sind mindestens zwei Personen erforderlich. Bauen Sie das Haus nicht bei starkem Wind auf.

Anregungen zum Aufbau finden Sie (auf Dänisch) unter solundhuse.dk/category/haven-inspiration/byg-selv-hjaelp und auf www.redskabshus.dk, wo der Aufbau eines unserer Blockhäuser Schritt für Schritt gezeigt wird. Die Details Ihres Hauses können abweichen.

Holz ist ein Naturmaterial

Holz variiert in Struktur, Farbe und Form. Risse, Äste, Harzaustritt, Farbunterschiede und leichte Verdrehungen sind natürlich und keine Mängel. Holz nimmt Feuchtigkeit auf und gibt sie wieder ab, es quillt und schwindet also mit den Jahreszeiten. Deshalb muss das Haus "arbeiten" können – das ist der Hintergrund für mehrere Hinweise in dieser Anleitung.

Oberflächenbehandlung und Pflege

Unbehandeltes Holz vergraut unter Witterungseinfluss und kann Verfärbungen und Schimmel bekommen. Behandeln Sie deshalb alles sichtbare Holz so bald wie möglich nach dem Aufbau.

- Verwenden Sie eine Grundierung für Holz im Außenbereich und danach eine transparente Holzschutzlasur (farblos oder farbig) oder eine deckende Farbe. Beachten Sie immer die Herstellerangaben.
- Streichen Sie nicht in praller Sonne, bei Regen oder Frost, und verwenden Sie gutes Werkzeug und Qualitätsfarbe.
- Kontrollieren Sie das Haus im Frühjahr und Herbst: Oberflächenbehandlung, Dach, Türen und Fenster und dass kein Wasser am Fundamentrahmen steht. Erneuern Sie die Behandlung nach Bedarf.

Regelmäßige Pflege verlängert die Lebensdauer des Hauses. Mehr dazu (auf Dänisch) unter solundhuse.dk/vedligeholdelse/traehus und solundhuse.dk/valg-af-traebeskyttelse.

2. Vorbereitung des Aufbaus

Werkzeug und Hilfsmittel

- Akkuschrauber mit Bits
- Holzbohrer (3–8 mm)
- Hammer und Gummihammer
- Schlagholz (z. B. ein Reststück Wandbohle)
- Wasserwaage – möglichst eine lange
- Maßband und Winkel
- Handsäge oder Stichsäge
- Cuttermesser und Bleistift
- Zange
- Stabile Leiter oder Gerüst
- Arbeitshandschuhe
- Schutzbrille

Teile sortieren

Sortieren Sie die Teile nach den Zeichnungen der hauseigenen Anleitung und legen Sie sie an der Seite des Hauses bereit, an der sie gebraucht werden – in der Reihenfolge des Aufbaus (Abb. 1). Das spart Zeit und vermeidet Fehler.

Hinweis: Legen Sie die Teile nie direkt auf Gras oder schlammigen Boden. Sie lassen sich dann schwer reinigen und können durch Feuchtigkeit Schaden nehmen.

Abb. 1. Teile an allen vier Hausseiten verteilen.

Fundament

Das Fundament ist nicht im Lieferumfang enthalten. Ein ebenes, stabiles und waagerechtes Fundament ist die Voraussetzung dafür, dass das Haus richtig aufgebaut werden kann und Türen und Fenster sich öffnen und schließen lassen. Das Fundament muss zur Fundamentzeichnung des Hauses passen und in alle Richtungen waagrecht sein.

Wir empfehlen eines dieser Fundamente:

- Punktfundament (z. B. Fundamentsteine oder Schraubfundamente)
- Fundament aus Garten- oder Gehwegplatten auf einem verdichteten Sandbett
- Betonfundament

Mehr zur Wahl des Fundaments (auf Dänisch) unter solundhuse.dk/valg-af-fundament.

3. Aufbau des Hauses

Fundamentrahmen (Fundamentbalken)

Der Fundamentrahmen muss völlig eben liegen – sonst lässt sich der Rest des Hauses nicht richtig aufbauen. Legen Sie die imprägnierten Fundamentbalken wie auf der Zeichnung des Hauses gezeigt auf das Fundament.

Prüfen Sie die Diagonalen, bevor Sie weitermachen. Die beiden Diagonalmäße müssen gleich sein (Abb. 2). Richten Sie den Rahmen aus, bis sie es sind.

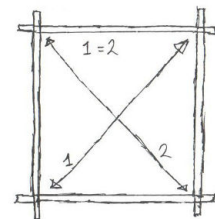

Abb. 2. Diagonalmäß 1 und 2 müssen gleich sein.

- **Verankerung:** Wir empfehlen, den Fundamentrahmen am Fundament zu befestigen, z. B. mit Winkelverbindern oder Rahmenschrauben, damit das Haus bei Wind besser steht. Beschläge sind nicht im Lieferumfang enthalten.
- **Feuchtigkeitssperre:** Legen Sie Bitumenbahn o. Ä. zwischen Fundament und Fundamentrahmen, damit keine Feuchtigkeit ins Holz zieht. Nicht im Lieferumfang enthalten.

Wände

Bauen Sie die Wände nach den Wandzeichnungen des Hauses auf. Für Blockhäuser gilt:

- Die Wandbohlen werden immer mit der Feder **nach oben** montiert.
- Klopfen Sie die Bohlen mit Gummihammer und Schlagholz fest. Schlagen Sie nie direkt auf die Feder.
- Die erste Lage wird am Fundamentrahmen festgeschraubt. Lassen Sie die unterste Bohle 3–5 mm über den Fundamentrahmen überstehen, damit Regenwasser abtropft und nicht unter die Wand läuft (Abb. 3).
- Prüfen Sie regelmäßig mit der Wasserwaage, dass die Wände senkrecht stehen.

Türen und Fenster werden während des Wandaufbaus eingesetzt, meist nach 5–6 Bohlenlagen oder wie in der hauseigenen Anleitung gezeigt.

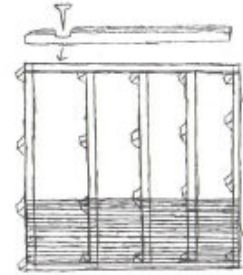

Abb. 3. Fundamentrahmen, Bodenbalken und erste Bohlenlage.

Türen und Fenster

Wird der Rahmen in Einzelteilen geliefert, verschrauben Sie die vier Teile miteinander. Das Teil mit der tiefsten Ausfräsung zeigt nach oben, die Seitenteile sind die mit den Scharnieren. Wird der Rahmen montiert geliefert, setzen Sie ihn einfach in die Öffnung.

Setzen Sie den Rahmen in die Öffnung und drücken Sie ihn auf die untere Bohle (Abb. 4). Montieren Sie das Türblatt zuletzt, sofern die hauseigene Anleitung nichts anderes vorgibt. Bauen Sie die Wand bis zur Fensterhöhe auf und setzen Sie das Fenster auf die gleiche Weise ein. Achten Sie darauf, dass das Fenster richtig herum sitzt.

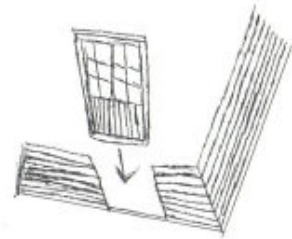

Abb. 4. Der Rahmen wird in die Öffnung gedrückt.

Wichtig: Die Wände setzen sich

Ein Blockhaus setzt sich im ersten Jahr meist um einige Zentimeter. Schrauben oder nageln Sie deshalb nie Rahmen, Leisten oder anderes quer über die Wandbohlen fest, und halten Sie den Raum über Türen und Fenstern frei. Sonst können Fugen zwischen den Bohlen entstehen, und Türen und Fenster können klemmen.

Es ist normal, dass Türen und Fenster 2–3 Wochen nach dem Aufbau nachjustiert werden müssen, wenn sich das Holz angepasst hat. Wie das geht, sehen Sie (auf Dänisch) unter solundhuse.dk/justering-af-doere-og-haengsler.

Dach

Prüfen Sie mit der Wasserwaage und den Diagonalmaßen, dass das Haus eben steht, bevor Sie das Dach decken. Verwenden Sie eine stabile Leiter oder ein Gerüst. Betreten Sie die Dachbretter zwischen den Sparren nicht direkt – das Dach ist nur für gleichmäßig verteilte Last ausgelegt, nicht für Punktlasten.

- Beginnen Sie an der Vorderseite des Hauses. Schieben Sie die Dachbretter zusammen und nageln oder schrauben Sie sie an Sparren und oberen Wandbohlen fest.
- Halten Sie die Bretter auf beiden Dachseiten in einer Linie und achten Sie auf einen gleichmäßigen Dachüberstand rundum.
- Die Dachbretter müssen bündig mit den Sparrenenden abschließen. Sägen Sie das letzte Brett bei Bedarf zu.
- Decken Sie das Dach direkt nach dem Verlegen der Dachbretter ein, damit das Holz nicht nass wird. Schindeln werden wie unter solundhuse.dk/shingles-tagpap (auf Dänisch) gezeigt verlegt.

Dachpappe

Wird Dachpappe in Rollen mitgeliefert, handelt es sich um eine Unterlagsbahn, die als alleinige Dacheindeckung nicht ausreicht. Verlegen Sie entweder Schindeln auf die Unterlagsbahn oder anstelle der Unterlagsbahn eine selbstklebende Dachbahn – über der Unterlagsbahn darf sie nicht verlegt werden. Die dauerhafte Dacheindeckung ist nicht im Lieferumfang. Räumen Sie das Dach bei starkem Schneefall.

Fußboden

Folgen Sie der hauseigenen Anleitung, wann der Boden verlegt wird – bei vielen Häusern geschieht das, bevor die Wände aufgebaut werden. Je nach Jahreszeit und Feuchtigkeit quellen oder schwinden die Bodenbretter. Sind die Bretter trocken, lassen Sie etwa 1 mm Luft zwischen ihnen. Sind sie feucht, können sie dicht verlegt werden, da beim Trocknen kleine Fugen entstehen.

Sturmleisten und Gewindestangen

Hat das Haus Sturmleisten oder Gewindestangen, werden sie wie auf der Zeichnung gezeigt montiert. Bohren Sie die Löcher mit einem passenden Holzbohrer und halten Sie die Abstände der Zeichnung ein. Ziehen Sie die Muttern nicht fest an – die Wand muss sich setzen können. Kontrollieren Sie sie im ersten Jahr regelmäßig und lockern Sie sie, wenn sie die Wand oben halten.

Das Gleiche gilt für Dachrinnen und Fallrohre: Sie müssen so montiert werden, dass sie das Setzen der Wände nicht behindern.

4. Tipps bei Herausforderungen

Herausforderung	Mögliche Ursache	Lösung
Teile fehlen oder sind bei Erhalt beschädigt	Packfehler oder Transportschaden.	Kontaktieren Sie Sølund Huse wegen Ersatzteilen, bevor Sie das Haus aufbauen. Senden Sie Fotos und Ihre Bestellnummer. Sølund Huse übernimmt keine Kosten für vergebliche Handwerkerstunden.
Fugen zwischen den Wandbohlen	Etwas ist quer über die Wand befestigt und hält sie oben.	Schrauben/Nägeln in Rahmen und Leisten entfernen, Sturmleisten und Fallrohre lockern.
Türen oder Fenster klemmen	Das Haus oder das Fundament hat sich gesetzt.	Prüfen, ob das Haus waagrecht steht, und den Fundamentrahmen unterfüttern.
Türen oder Fenster klemmen	Das Holz ist durch Feuchtigkeit aufgequollen.	Scharniere nachjustieren. Nur wenn nötig hobeln oder schleifen.
Wasser am Fundamentrahmen	Das Fundament ist zu niedrig oder das Wasser kann nicht ablaufen.	Für Gefälle weg vom Haus und einen Spritzschutz, z. B. aus Kies, sorgen.

Viel Freude beim Aufbau und mit Ihrem neuen Haus.

5. Besonderheiten bei Saunen

Diese Seite gilt nur für Saunen. Lesen Sie immer auch die Anleitung des Saunaofens.

- **Ein elektrischer Saunaofen** muss von einer zugelassenen Elektrofachkraft angeschlossen werden. Halten Sie die Vorgaben des Ofenherstellers zu Sicherheitsabständen, zur Platzierung von Steuerung und Fühlern sowie zur Ofengröße im Verhältnis zur Saunakabine ein.
- **Ein holzbefuerter Saunaofen** muss nach den Vorgaben des Ofenherstellers zu Abständen zu brennbarem Material, Dach- und Wanddurchführung sowie Schornsteinhöhe installiert werden.
- **Belüftung:** Sorgen Sie für Zuluft in der Nähe des Ofens und Abluft auf der gegenüberliegenden Seite der Kabine, wie vom Ofenhersteller vorgegeben.
- **Innenbehandlung:** Streichen Sie das Holz in der Saunakabine niemals. Verwenden Sie nur Produkte, die für Saunen bestimmt sind, z. B. Saunaöl oder Paraffinöl für die Bänke.
- **Nach dem Saunagang:** Lassen Sie die Tür offen, damit die Sauna auslüften und trocknen kann. Das beugt Schimmel vor und verlängert die Lebensdauer des Holzes.

1. General information

Dear customer

Thank you for choosing a wooden house from Sølund Huse.

Please read all the instructions before you start. They consist of two parts: these general pages and the house's own assembly instructions with drawings and parts list at the back. **If the house's own instructions differ from the general advice here, the house's own instructions apply.**

The instructions are a guide only. Not every step is shown in detail.

Any questions?

Call us on +45 75 66 28 75 (Monday–Friday 8.30–13.30) or write to info@solundhuse.dk. Always state your order number and the name of the house, and feel free to send photos – it helps us help you faster.

Before you start

- **Check the delivery.** Check all parts against the parts list as soon as you receive the house – and in any case before assembly begins. If parts are missing or damaged, contact us as soon as possible with photos – before you start. Sølund Huse does not cover wasted labour hours.
- **Storage.** Keep the package closed and wrapped until you need it. Store it dry and level, raised off the ground (e.g. on bearers), and cover it with a tarpaulin if it is to be left outdoors for a longer period. Protect the wood from sun and rain while it is lying loose.
- **Snow and wind.** Choose a location that is not heavily exposed to wind or drifting snow. The roof is not designed for large amounts of snow – clear the roof after heavy snowfall.
- **Assembly.** At least two people are needed for assembly. Do not assemble the house in strong wind.

For inspiration (in Danish), see solundhuse.dk/category/haven-inspiration/byg-selv-hjaelp and www.redskabshus.dk, where the assembly of one of our log houses is shown step by step. The details of your house may differ.

Wood is a natural material

Wood varies in structure, colour and shape. Cracks, knots, resin, colour differences and slight twisting are natural and not defects. Wood absorbs and releases moisture, so it swells and shrinks with the seasons. That is why the house must be able to "move" – and the reason behind several of the tips in these instructions.

Surface treatment and maintenance

Untreated wood turns grey when exposed to the weather and can develop discolouration and mould. Therefore, treat all visible wood as soon as possible after assembly.

- Use a primer for exterior wood followed by a translucent wood preservative (clear or coloured) or an opaque paint. Always follow the manufacturer's instructions.
- Do not paint in direct sunlight, rain or frost, and use good tools and quality paint.
- Inspect the house in spring and autumn: surface treatment, roof, doors and windows, and that no water is standing at the base frame. Re-treat as needed.

Regular maintenance extends the life of the house. Read more (in Danish) at solundhuse.dk/vedligeholdelse/traehus and solundhuse.dk/valg-af-traebeskyttelse.

2. Preparing for assembly

Tools and equipment

- Cordless screwdriver with bits
- Wood drill bits (3–8 mm)
- Hammer and rubber mallet
- Knocking block (e.g. an offcut of wall board)
- Spirit level – preferably a long one
- Tape measure and square
- Hand saw or jigsaw
- Utility knife and pencil
- Pliers
- Stable ladder or scaffolding
- Work gloves
- Safety glasses

Sorting the parts

Sort the parts according to the drawings in the house's instructions and place them by the side of the house where they will be used, in the order of assembly (fig. 1). This saves time and avoids mistakes.

Note: Never place the parts directly on grass or muddy ground. They become hard to clean and can be damaged by moisture.

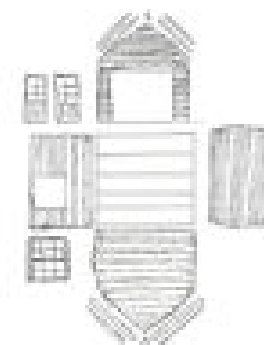

Fig. 1. Distribute the parts along all four sides of the house.

Foundation

The foundation is not included. A flat, stable and level foundation is essential for the house to be assembled correctly and for doors and windows to open and close. The foundation must match the house's foundation drawing and be level in all directions.

We recommend one of these foundations:

- Point foundation (e.g. foundation blocks or ground screws)
- Foundation of garden or paving slabs on a compacted sand bed
- Cast concrete foundation

Read more about choosing a foundation (in Danish) at solundhuse.dk/valg-af-fundament.

3. Assembling the house

Base frame (foundation beams)

The base frame must be completely flat – otherwise the rest of the house cannot be assembled correctly. Place the impregnated foundation beams on the foundation as shown on the house's drawing. The position of the beams varies from house to house.

Check the diagonals before you continue. The two diagonal measurements must be equal (fig. 2). Adjust the base frame until they are.

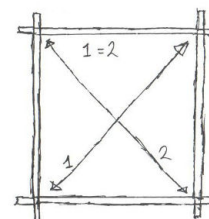

Fig. 2. Diagonals 1 and 2 must be equal.

- **Anchoring:** We recommend fixing the base frame to the foundation, e.g. with angle brackets or frame screws, so the house stands more firmly in the wind. Fittings are not included.
- **Damp-proof layer:** Place bitumen felt or similar between the foundation and the base frame to stop moisture rising into the wood. Not included.

Walls

Build the walls according to the house's wall drawings. For log houses:

- Always fit the wall boards with the tongue facing **up**.
- Knock the boards into place with a rubber mallet and a knocking block. Never strike the tongue directly.
- Screw the first layer to the base frame. Let the bottom board overhang the base frame by 3–5 mm so rainwater drips off and does not run under the wall (fig. 3).
- Check regularly with a spirit level that the walls are vertical.

Doors and windows are fitted as you go, usually after 5–6 layers of wall boards, or as shown in the house's instructions.

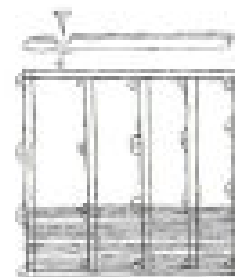

Fig. 3. Base frame, floor joists and first layer of wall boards.

Doors and windows

If the frame is supplied in separate parts, screw the four parts together. The part with the deepest groove faces up, and the side frames are the ones with hinges. If the frame is supplied assembled, simply place it in the opening.

Place the frame in the opening and press it down onto the bottom board (fig. 4). Fit the door leaf last unless the house's instructions say otherwise. Build the wall up to window height and fit the window in the same way. Make sure the window is the right way round.

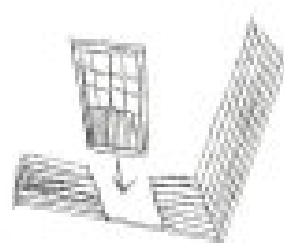

Fig. 4. The frame is pressed down into the opening.

Important: The walls settle

A log house typically settles a few centimetres during the first year. Therefore, never screw or nail frames, trims or anything else across the wall boards, and keep the gap above doors and windows free. Otherwise gaps can appear between the boards, and doors and windows can jam.

It is normal for doors and windows to need adjusting 2–3 weeks after assembly, once the wood has adapted. See how (in Danish) at solundhuse.dk/justering-af-doere-og-haengsler.

Roof

Check with a spirit level and by measuring the diagonals that the house is level before laying the roof. Use a stable ladder or scaffolding. Do not step directly on the roof boards between the rafters – the roof is only designed for evenly distributed load, not point loads.

- Start at the front of the house. Push the roof boards together and nail or screw them to the rafters and the top wall boards.
- Keep the boards in line on both sides of the roof, and make sure the overhang is the same all the way round.
- The roof boards must be flush with the ends of the rafters. Cut the last board to size if necessary.
- Lay the roof covering immediately after the roof boards so the wood does not get wet. Shingles are laid as shown (in Danish) at solundhuse.dk/shingles-tagpap.

Roofing felt

If roofing felt in rolls is included, it is an underlay and is not sufficient as the only roof covering. You can either lay shingles on top of the underlay or use a self-adhesive roofing membrane instead of the underlay. A self-adhesive roofing membrane must not be laid on top of the underlay. The permanent roof covering is not included. Clear the roof after heavy snowfall.

Floor

Follow the house's instructions on when to lay the floor – on many houses it is laid before the walls are built. Depending on the season and humidity, the floor boards swell or shrink. If the boards are dry, leave about 1 mm between them. If they are damp, they can be laid tight, as small gaps will appear when they dry.

Storm braces and threaded rods

If the house has storm braces or threaded rods, fit them as shown on the drawing. Drill holes with a suitable wood drill bit and keep to the distances on the drawing. Do not overtighten the nuts – the wall must be able to settle. Check them regularly during the first year and loosen them if they start holding the wall up.

The same applies to gutters and downpipes: they must be fitted so they do not prevent the walls from settling.

4. Tips for challenges

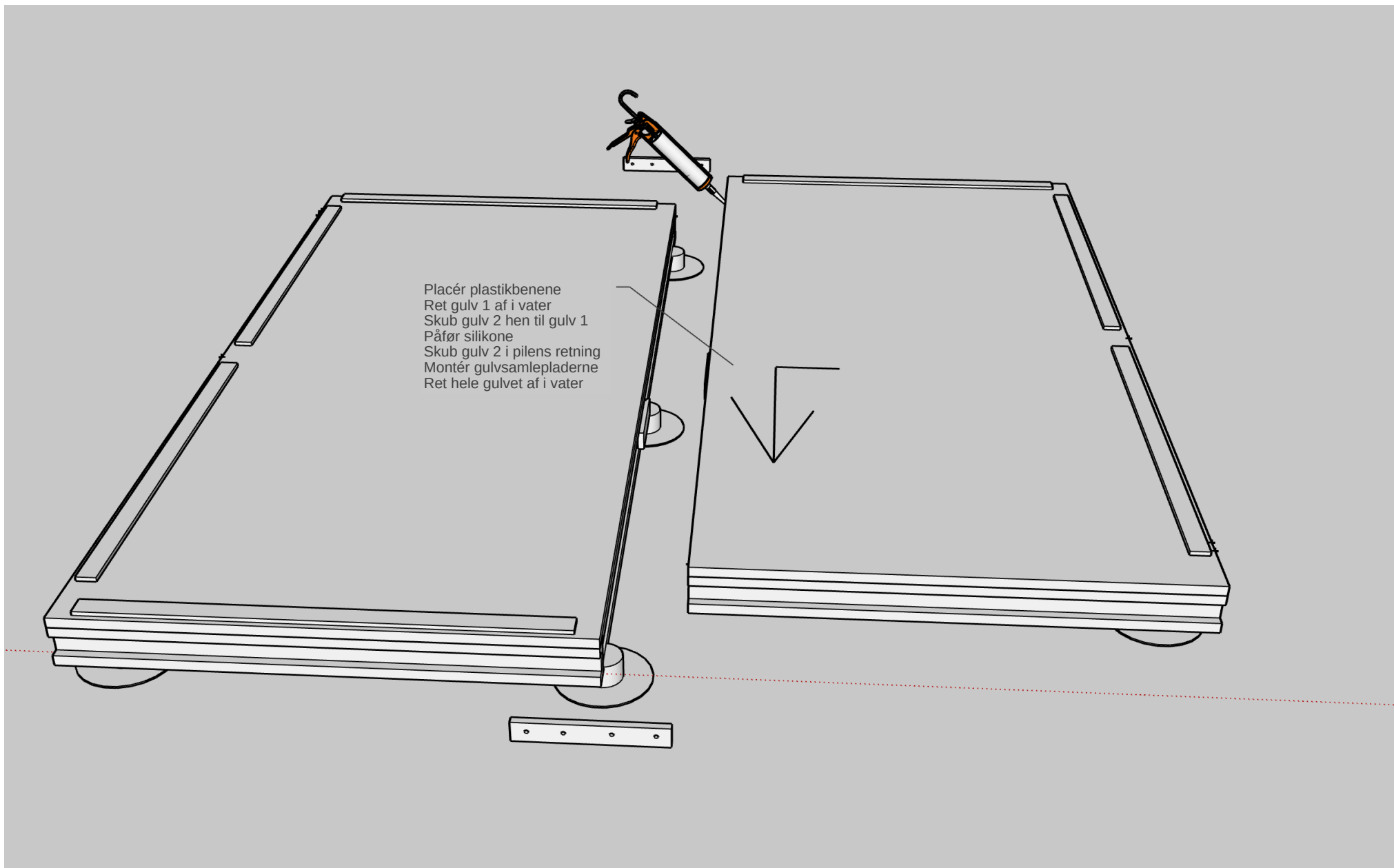
Challenge	Possible cause	Solution
Parts missing or damaged on delivery	Packing error or transport damage.	Contact Sølund Huse for replacement parts before you assemble the house. Send photos and your order number. Sølund Huse does not cover wasted labour hours.
Gaps between the wall boards	Something is fixed across the wall and holding it up.	Remove screws/nails in frames and trims, loosen storm braces and downpipes.
Doors or windows jam	The house or foundation has settled.	Check that the house is level and support the base frame.
Doors or windows jam	The wood has swollen due to moisture.	Adjust the hinges. Plane or sand only if necessary.
Water at the base frame	The foundation is too low, or water cannot drain away.	Ensure a fall away from the house and a splash zone, e.g. with gravel.

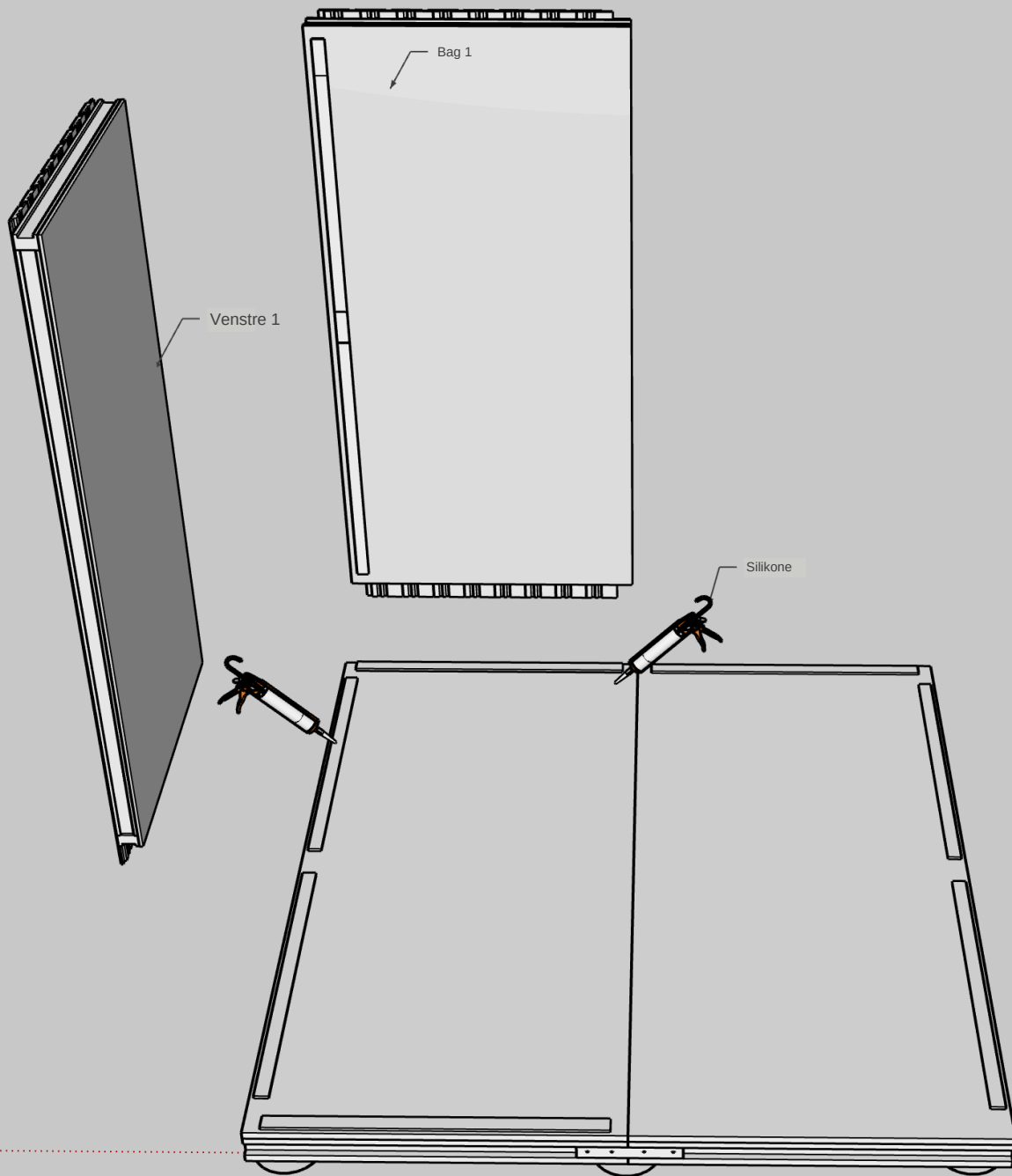
Enjoy the assembly and your new house.

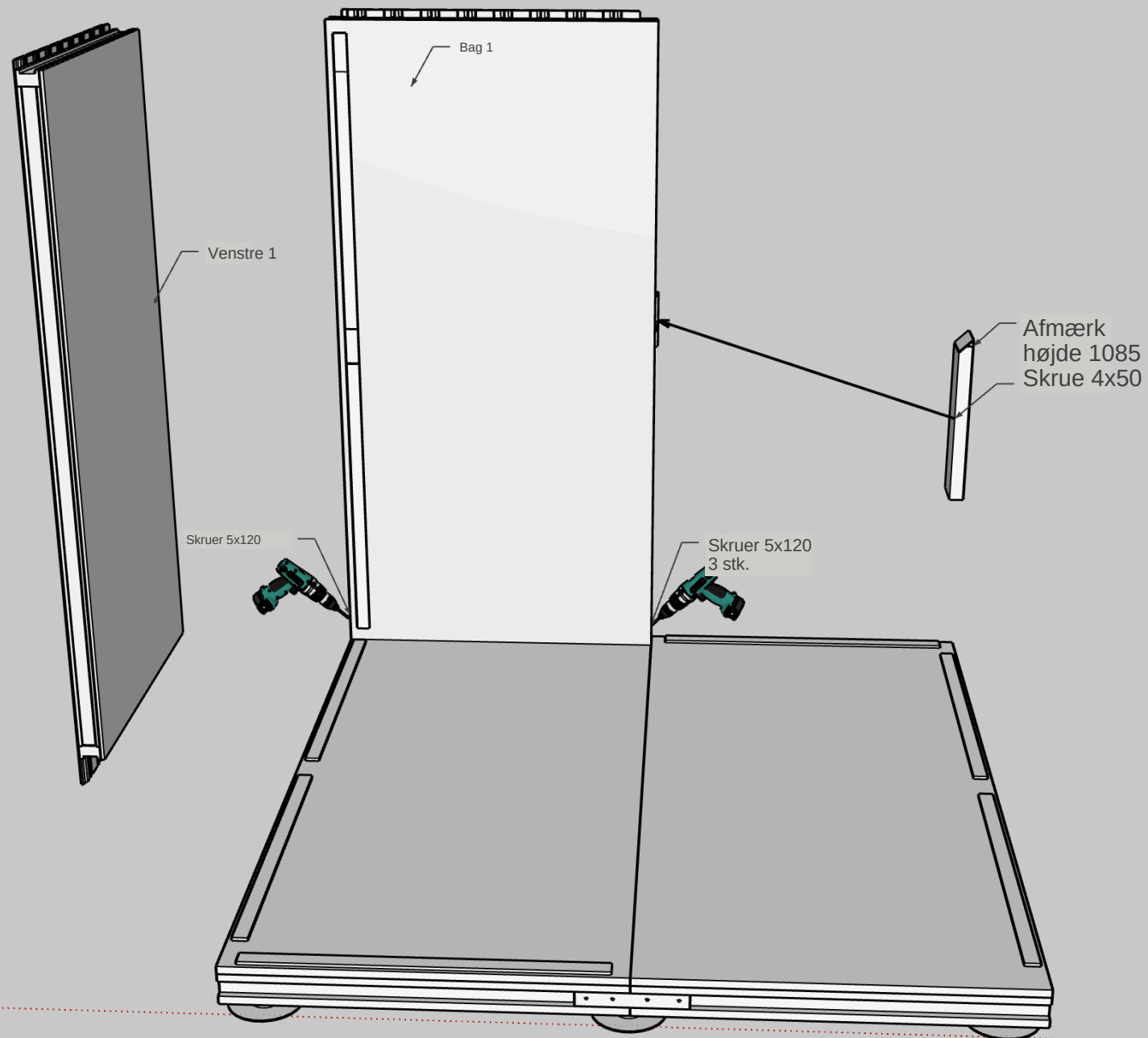
5. Special notes for saunas

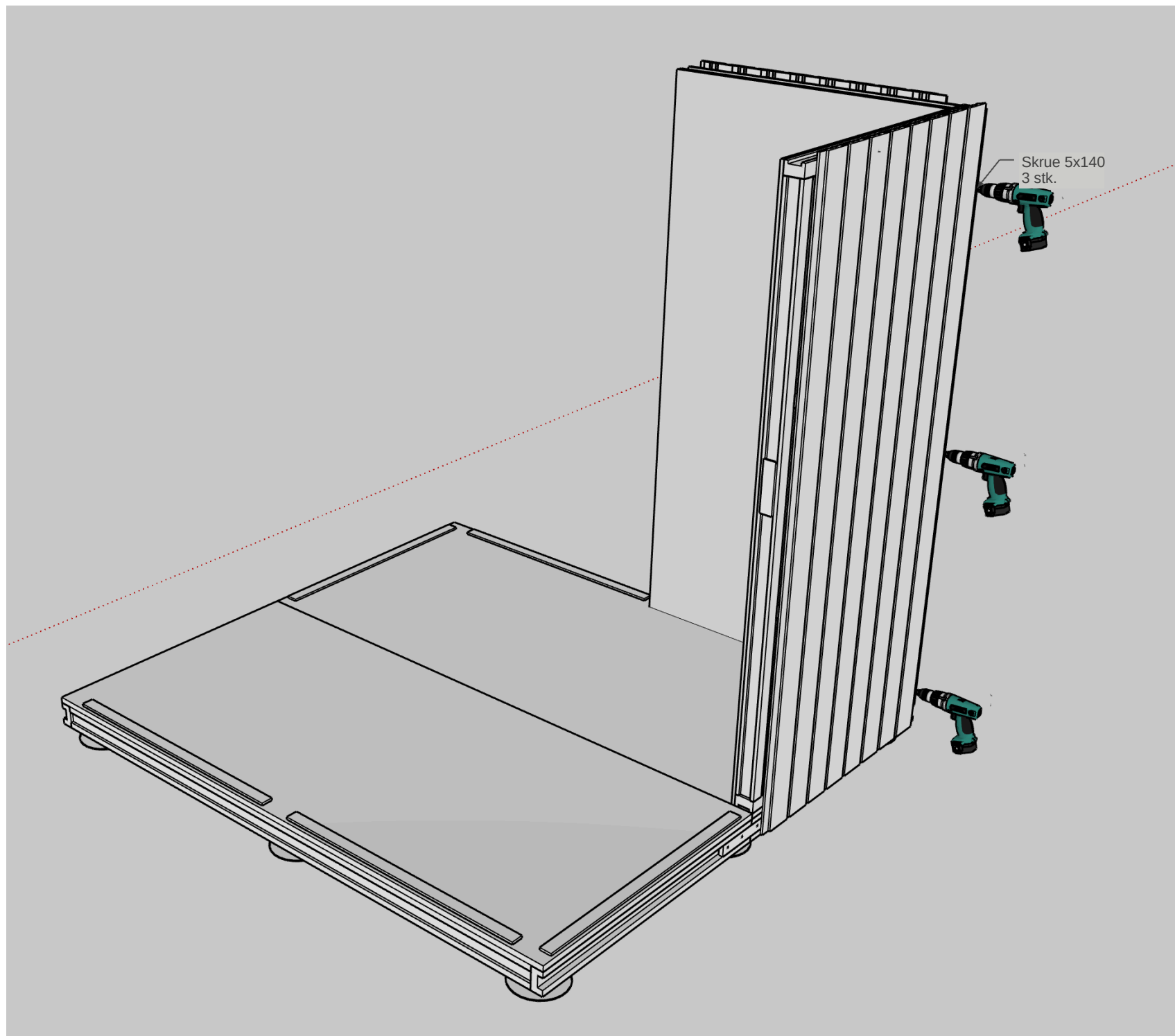
This page applies to saunas only. Always read the sauna heater's own manual as well.

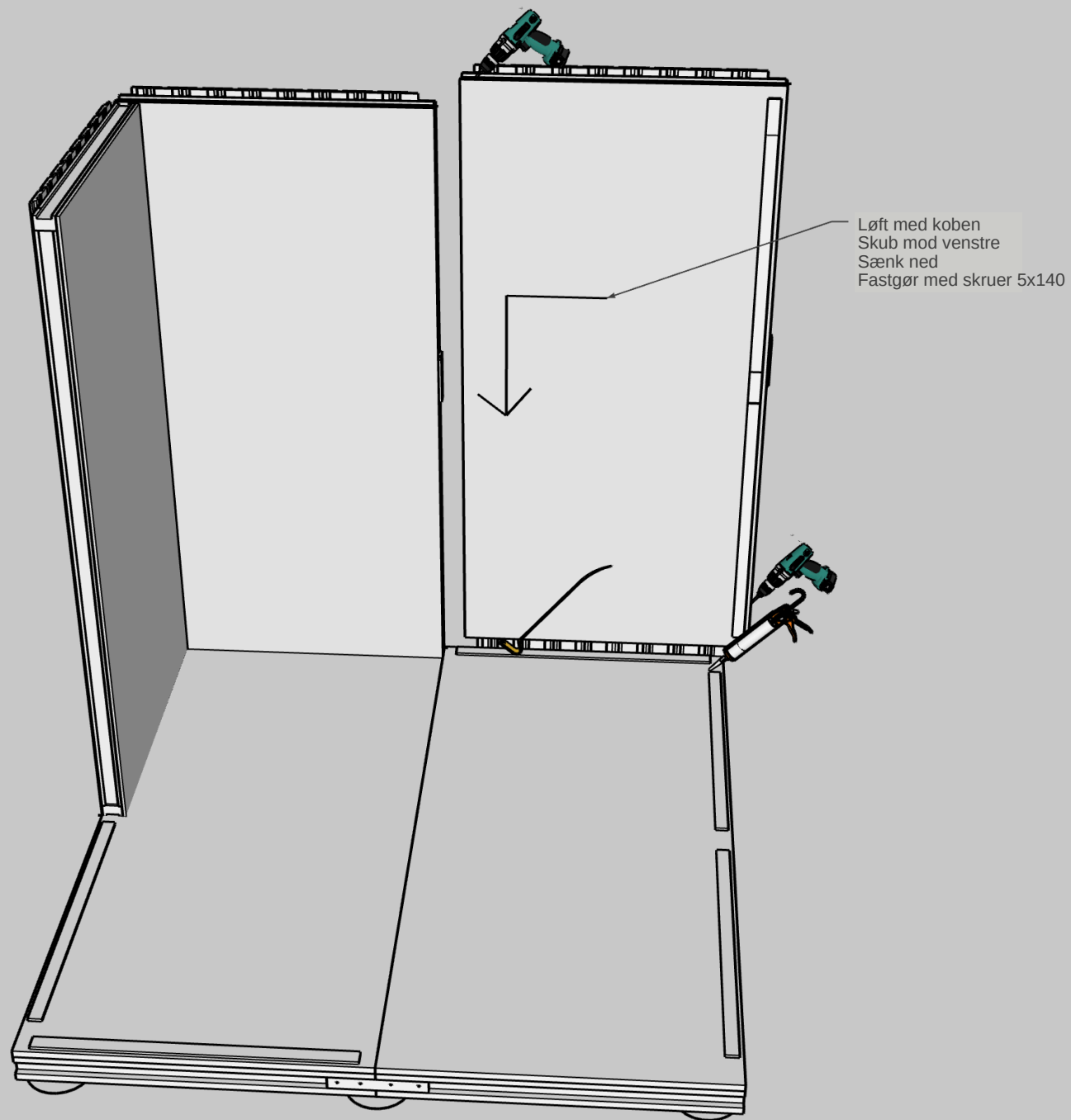
- **An electric sauna heater** must be connected by an authorised electrician. Follow the heater manufacturer's requirements for safety distances, placement of controls and sensors, and heater size in relation to the sauna room.
- **A wood-fired sauna heater** must be installed according to the heater manufacturer's requirements for distances to combustible material, roof and wall penetrations, and chimney height.
- **Ventilation:** Provide fresh air in near the heater and air out on the opposite side of the room, as specified by the heater manufacturer.
- **Interior treatment:** Never paint the wood inside the sauna room. Only use products intended for saunas, e.g. sauna oil or paraffin oil for the benches.
- **After use:** Leave the door open so the sauna can air out and dry. This prevents mould and extends the life of the wood.

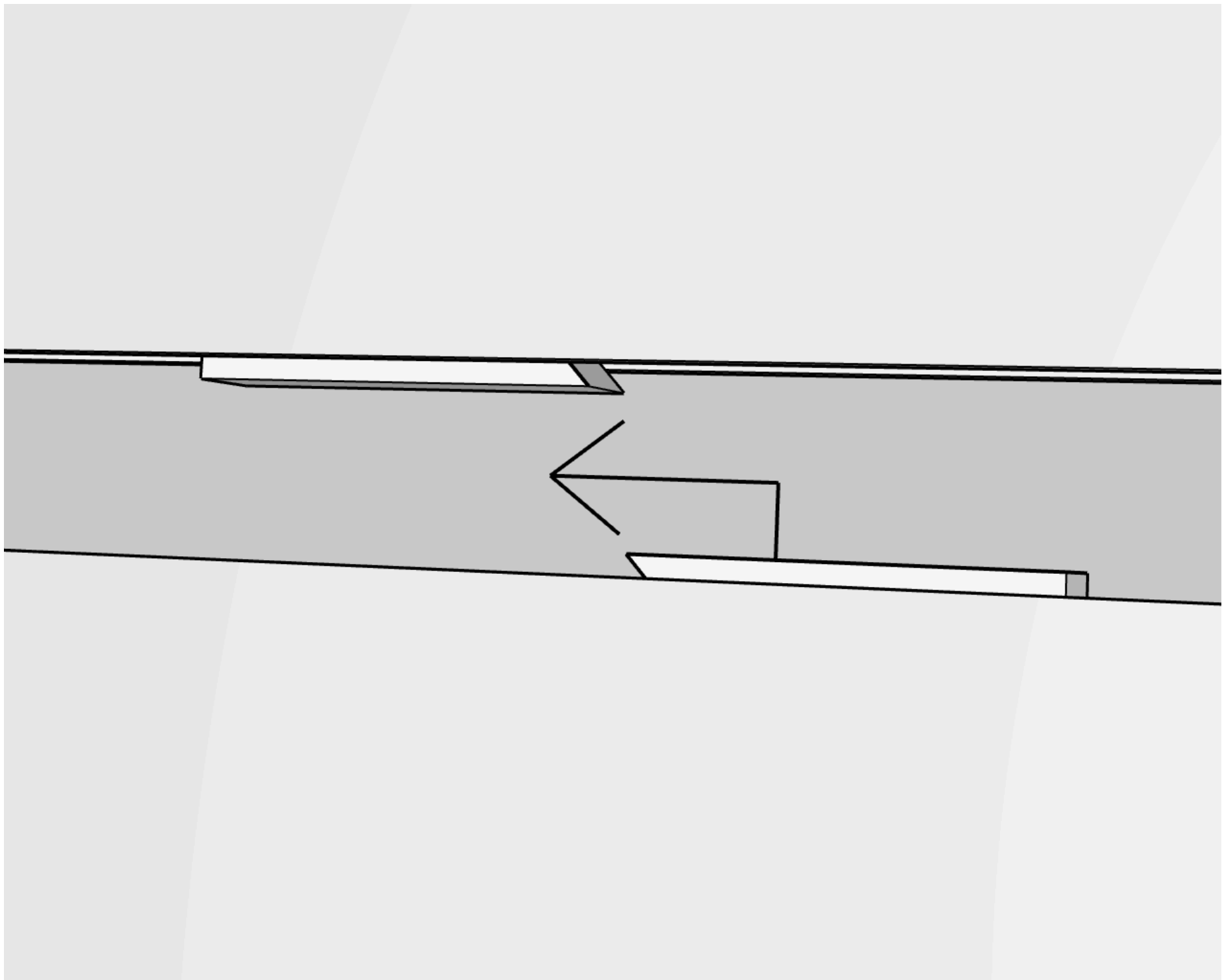

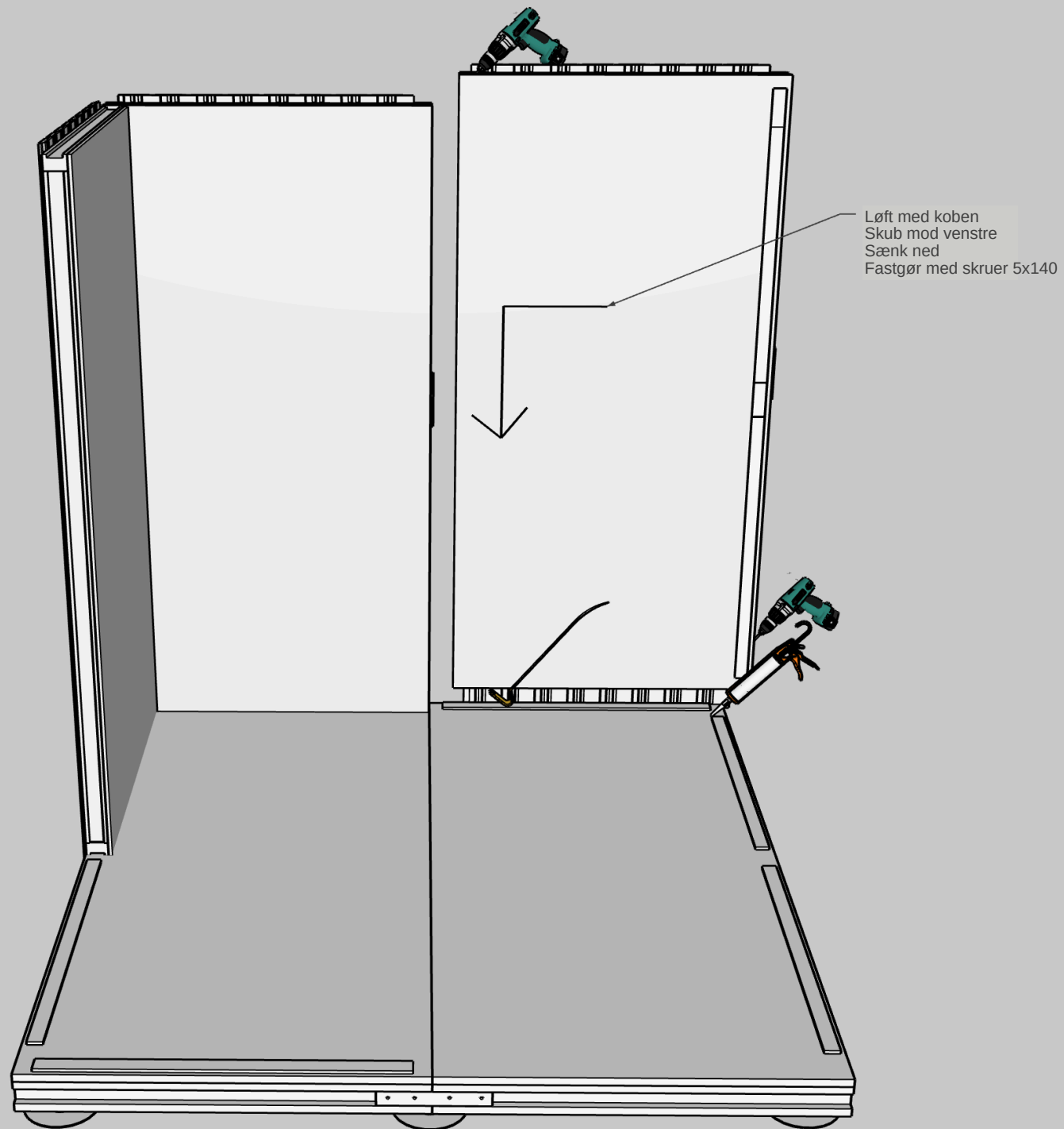

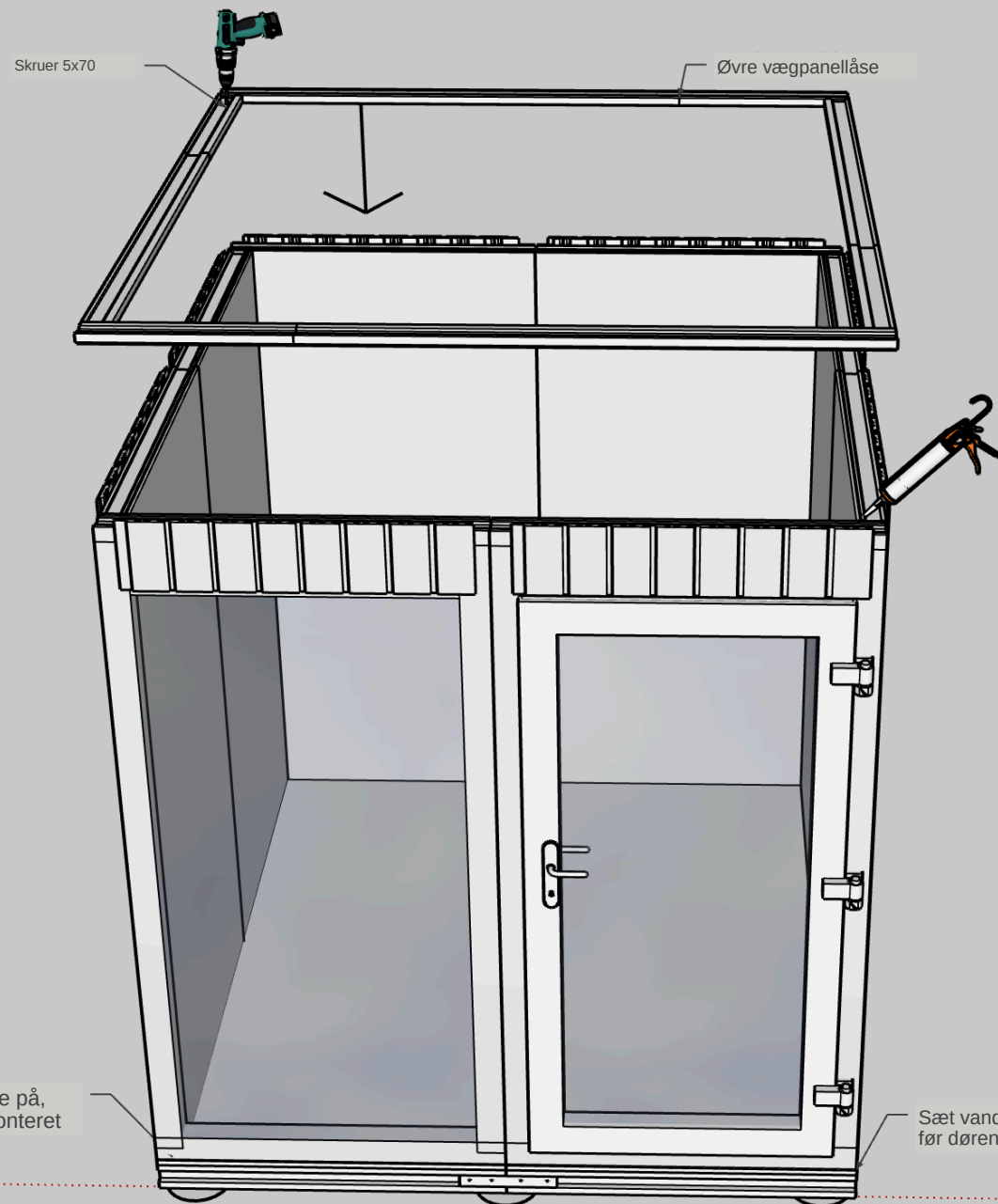

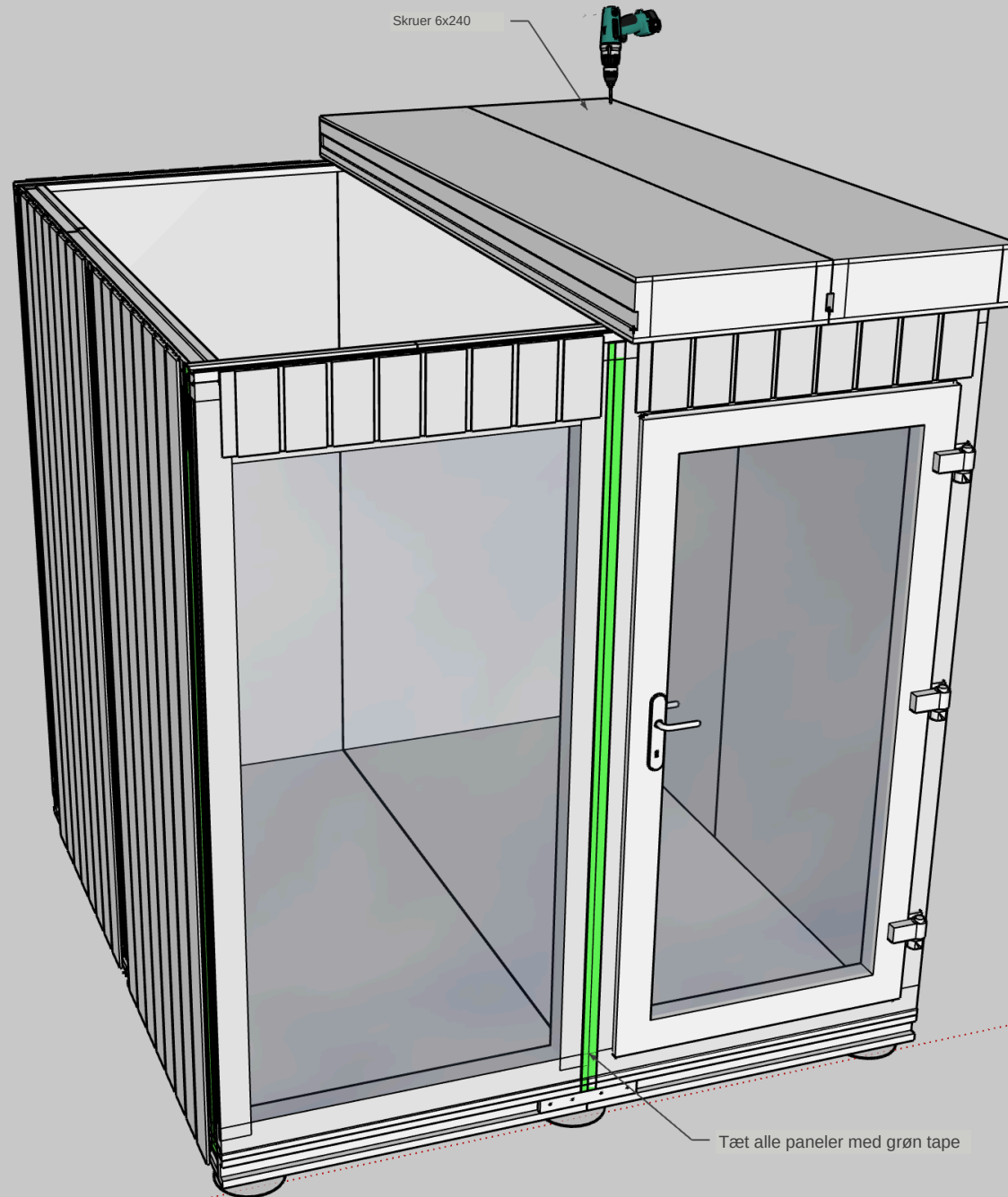
Skruer 5x70

Øvre vægpanellåse

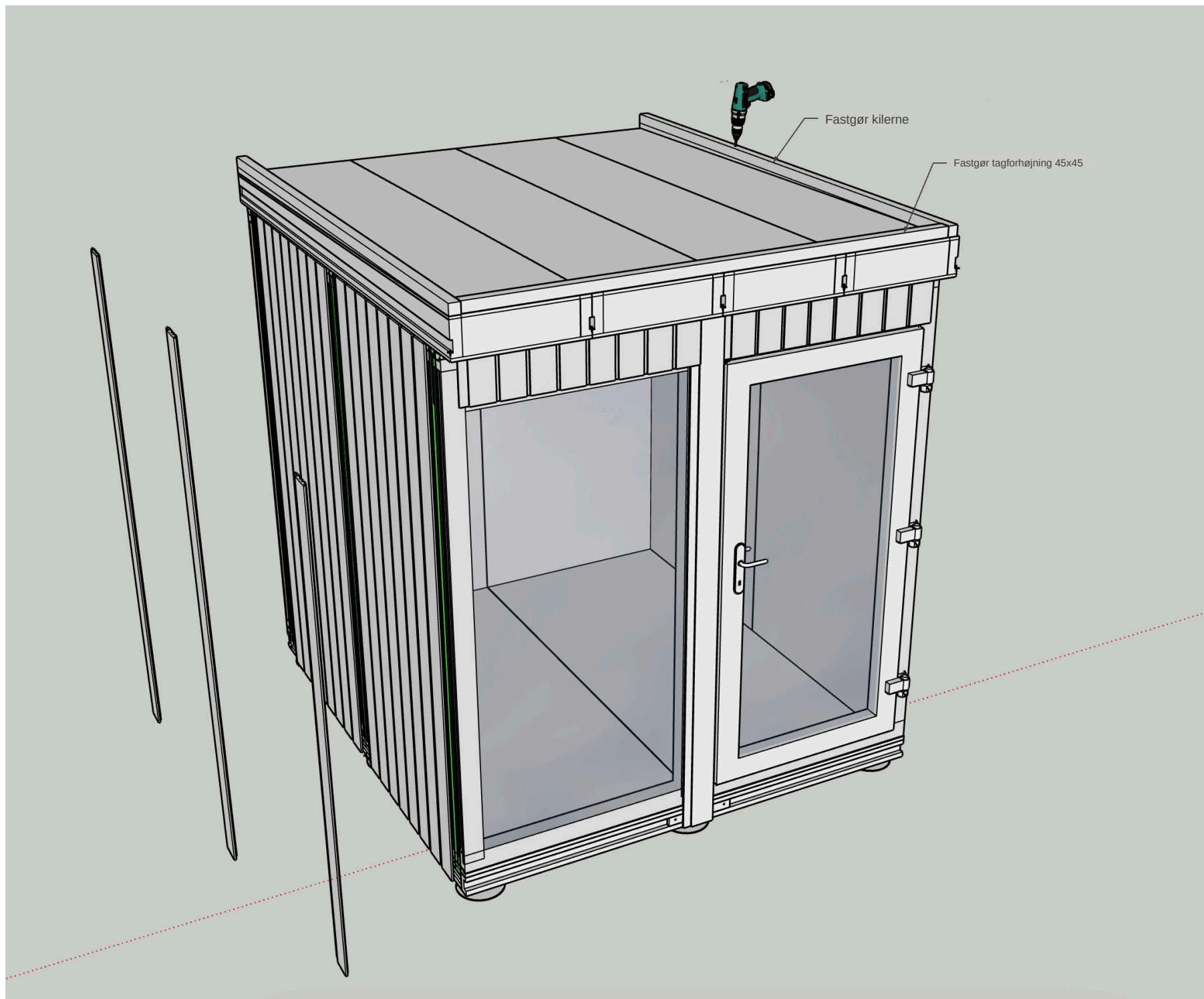
Sæt vandtæt tape på,
når vinduet er monteret

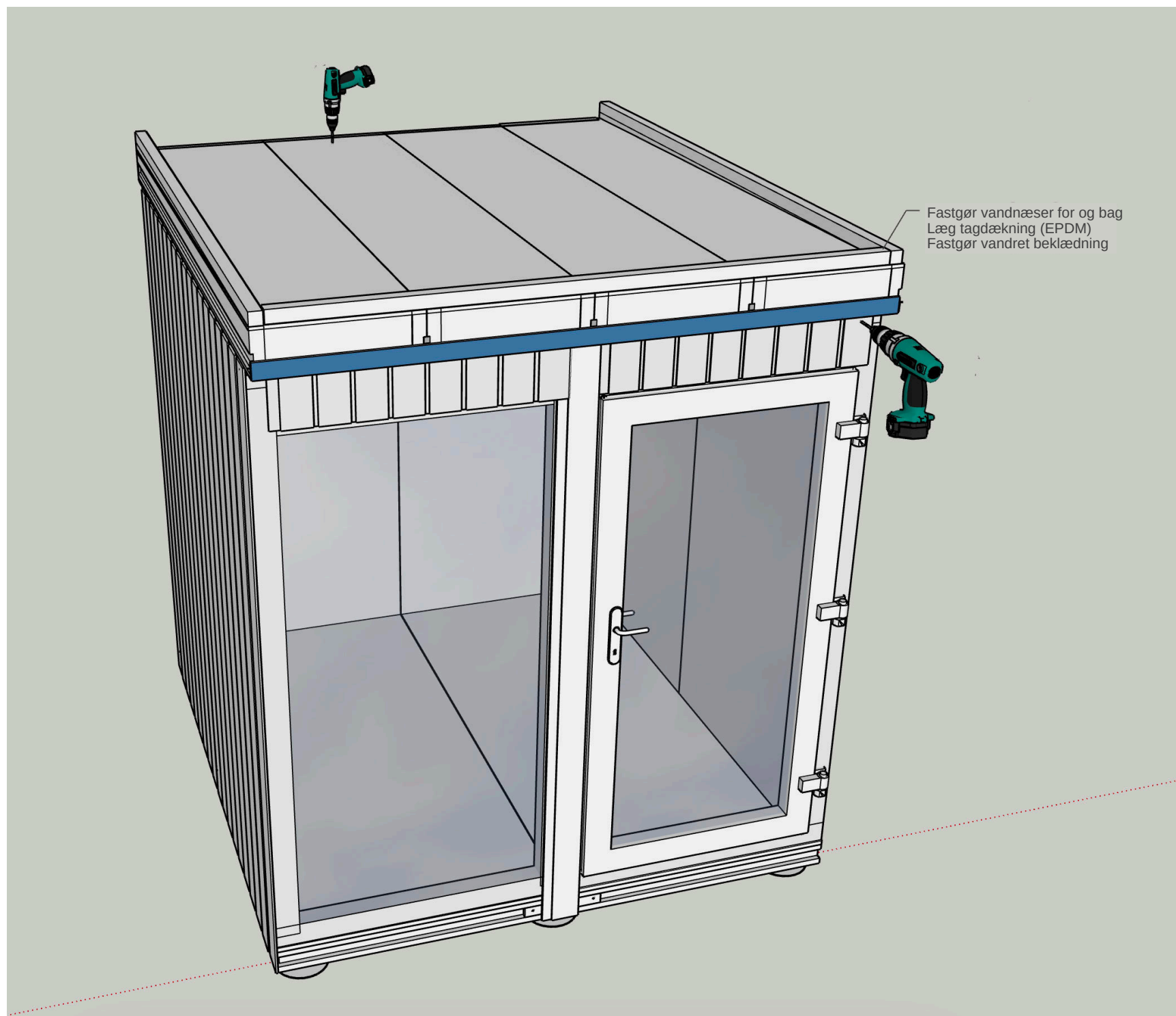
Sæt vandnæse af metal under døren,
før døren monteres

Skruer 6x240

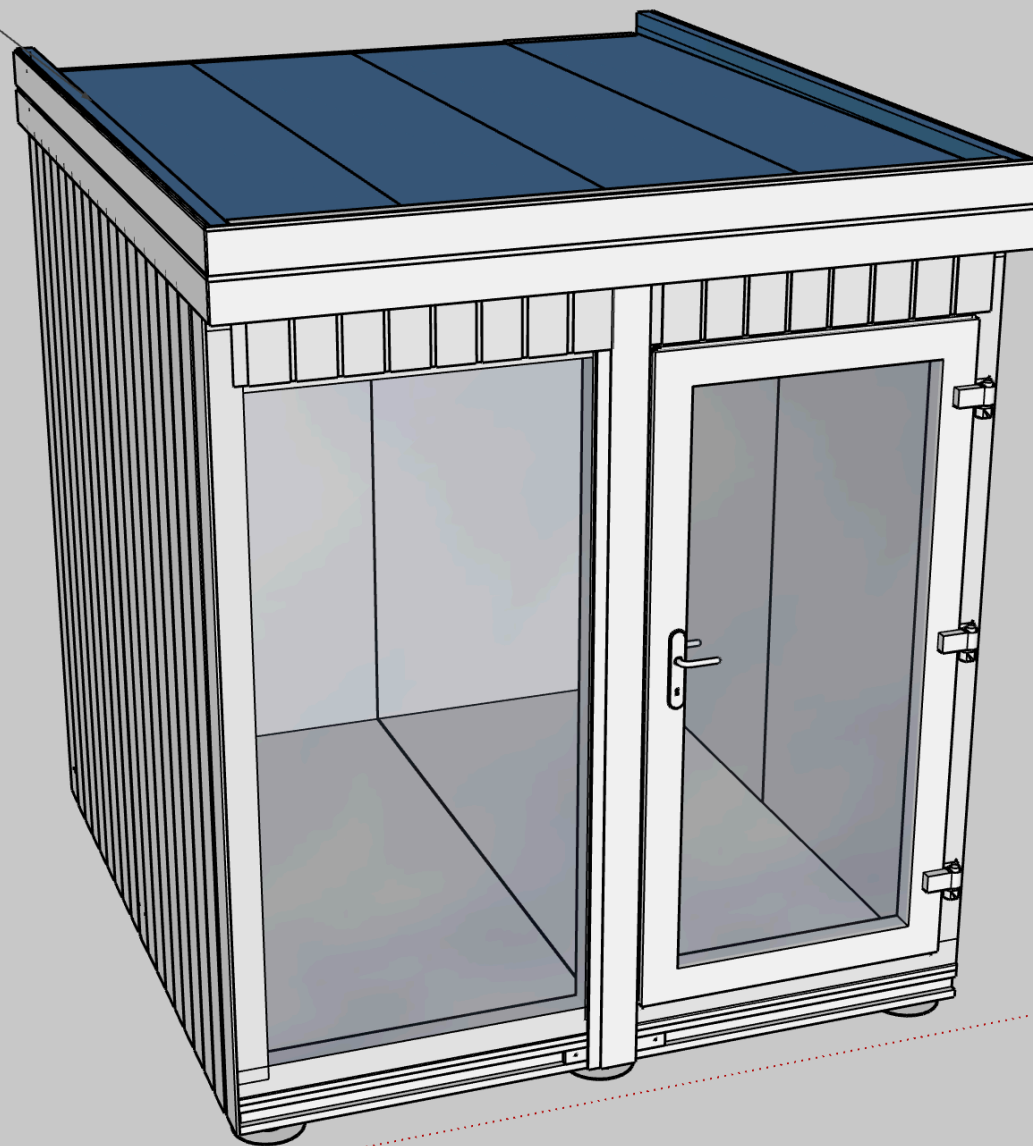

Tæt alle paneler med grøn tape

Monter metalinddækning
på front og sider
med sekskantskruer

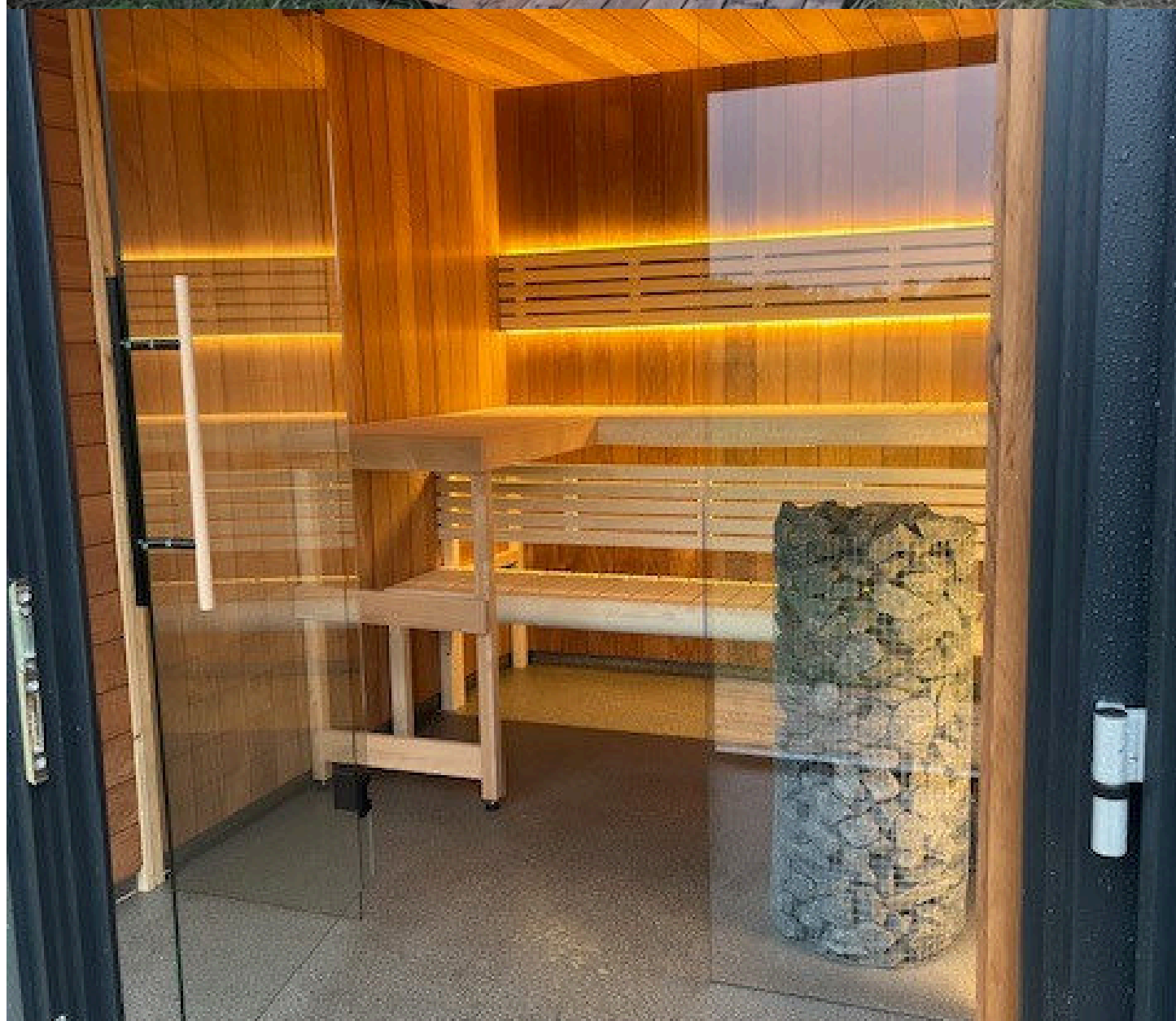

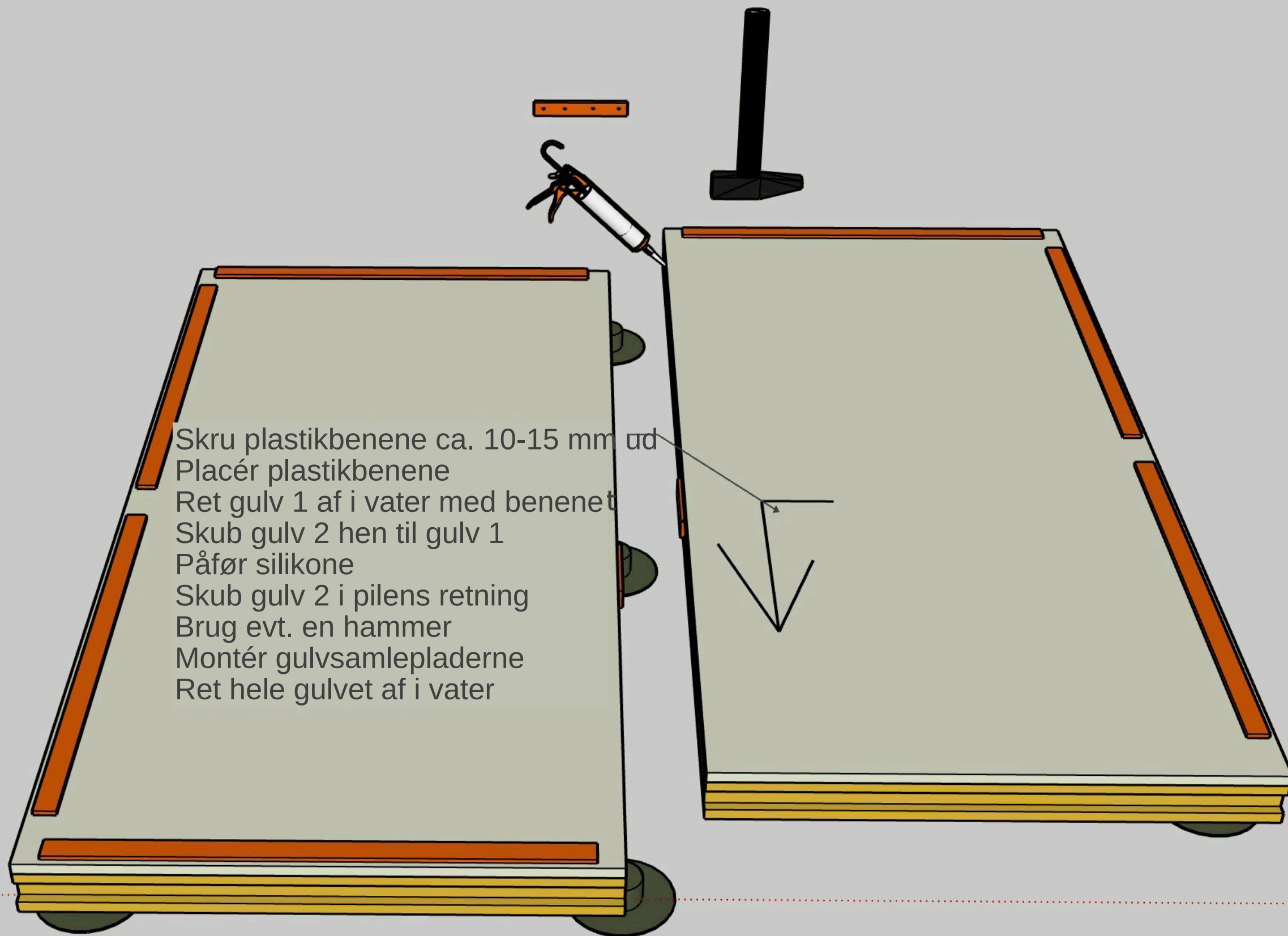
Skær de øverste brædder smallere

Fastgør brædderne med skruer 4x50

Samlevejledning – sauna 2,2 x 2,2

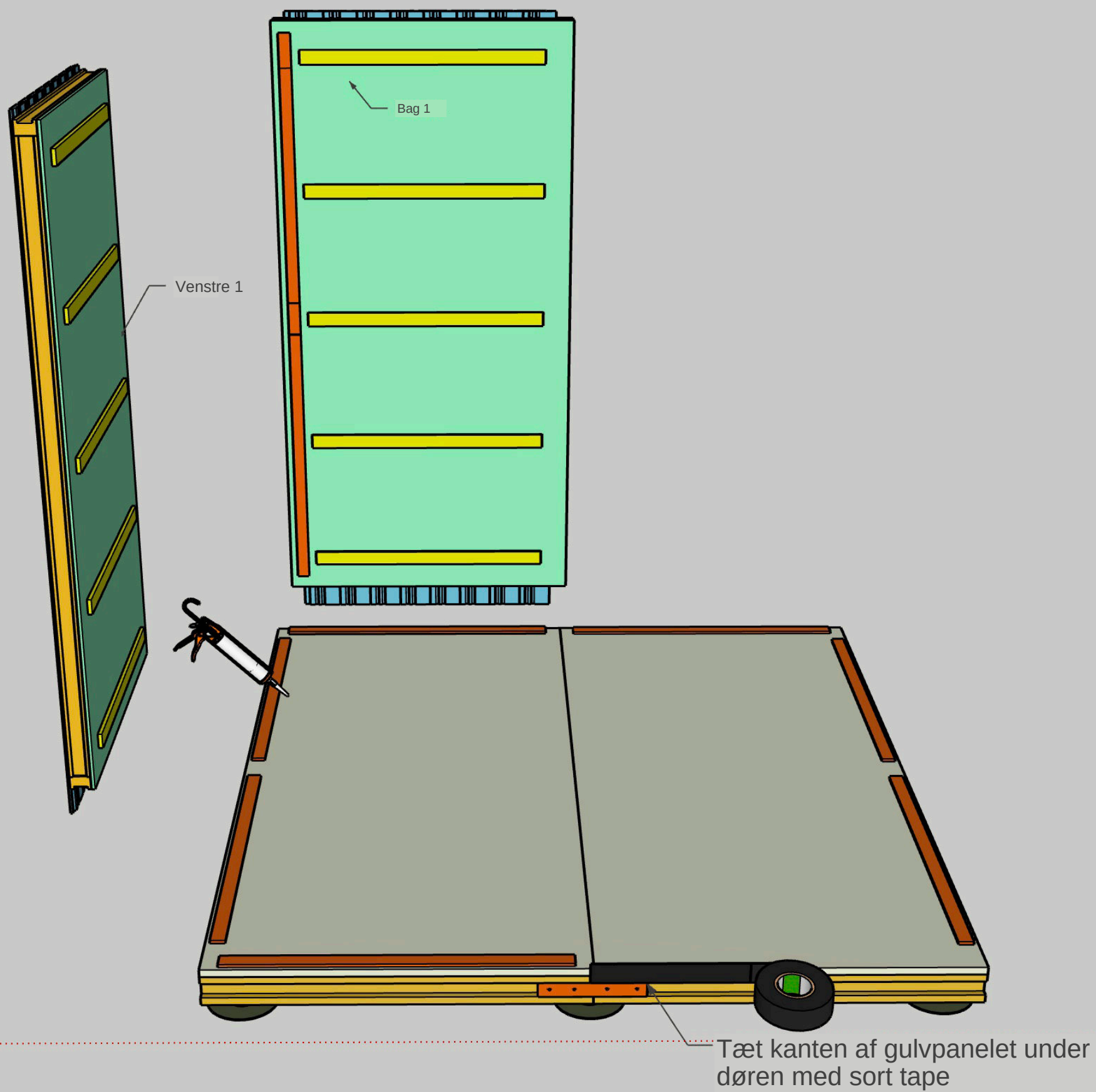

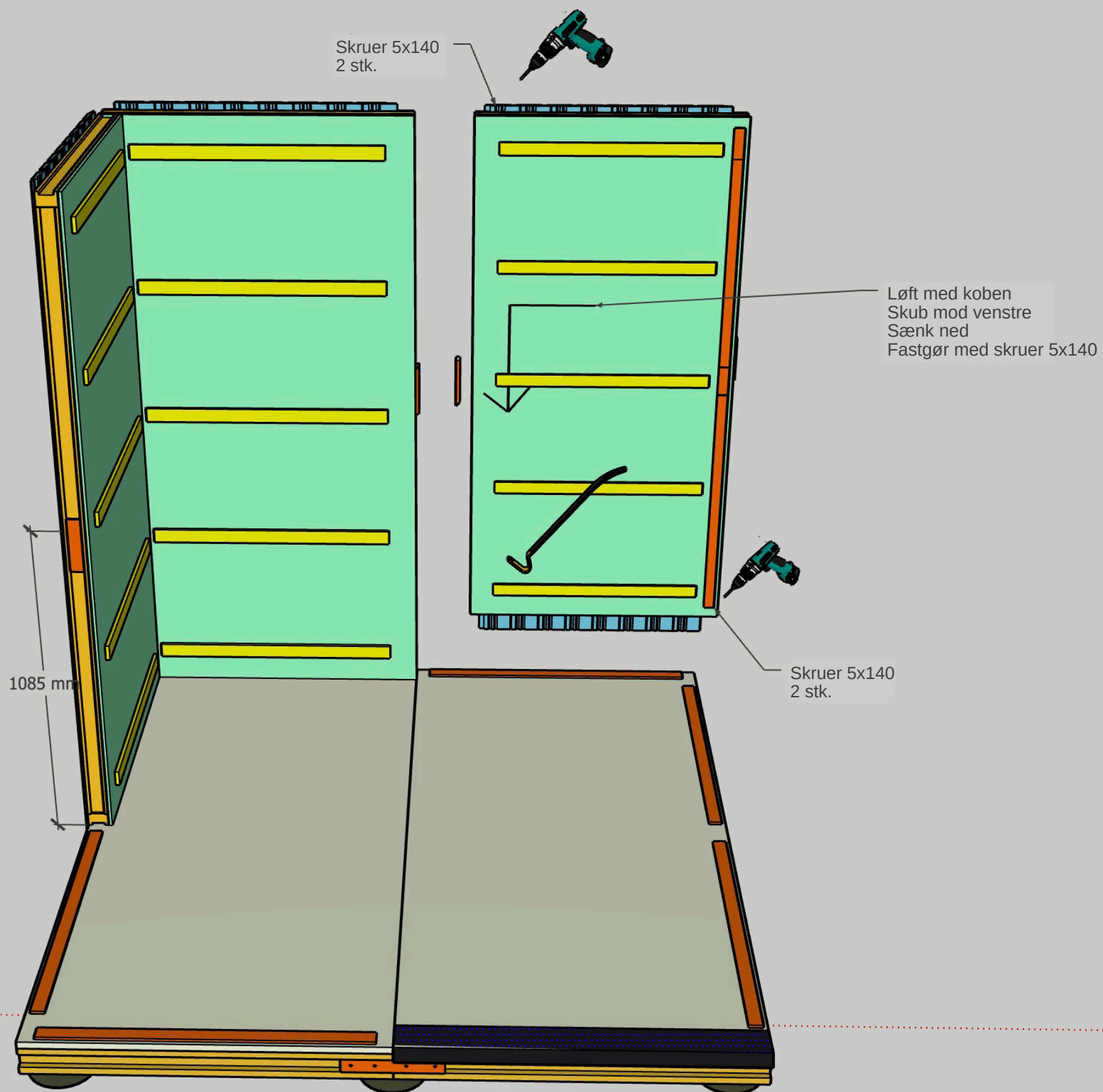

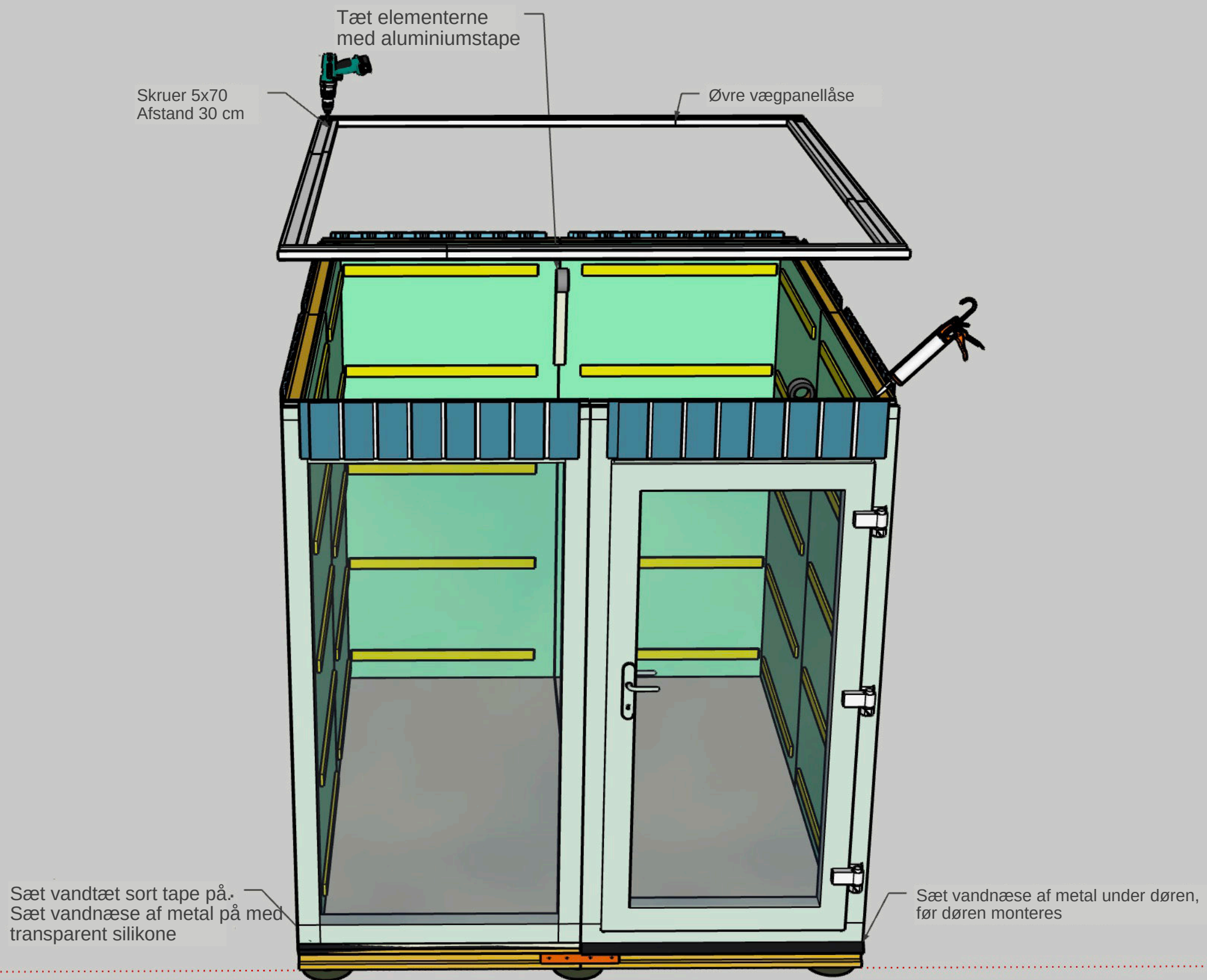
Skrue plastikbenene ca. 10-15 mm ud
Placér plastikbenene
Ret gulv 1 af i vater med benene
Skub gulv 2 hen til gulv 1
Påfør silikone
Skub gulv 2 i pilens retning
Brug evt. en hammer
Monter gulvsamlepladerne
Ret hele gulvet af i vater

Skrue 8x40

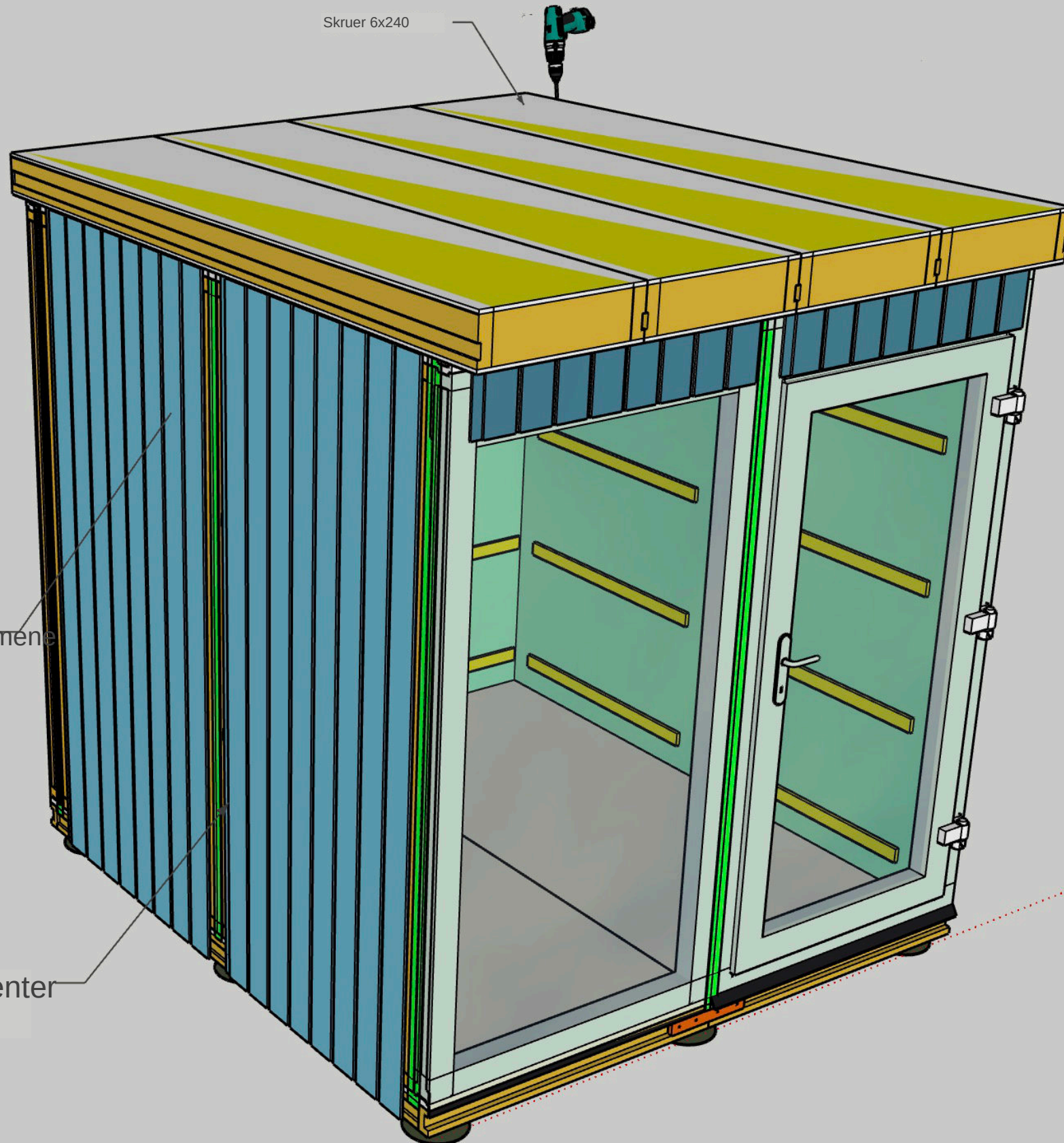

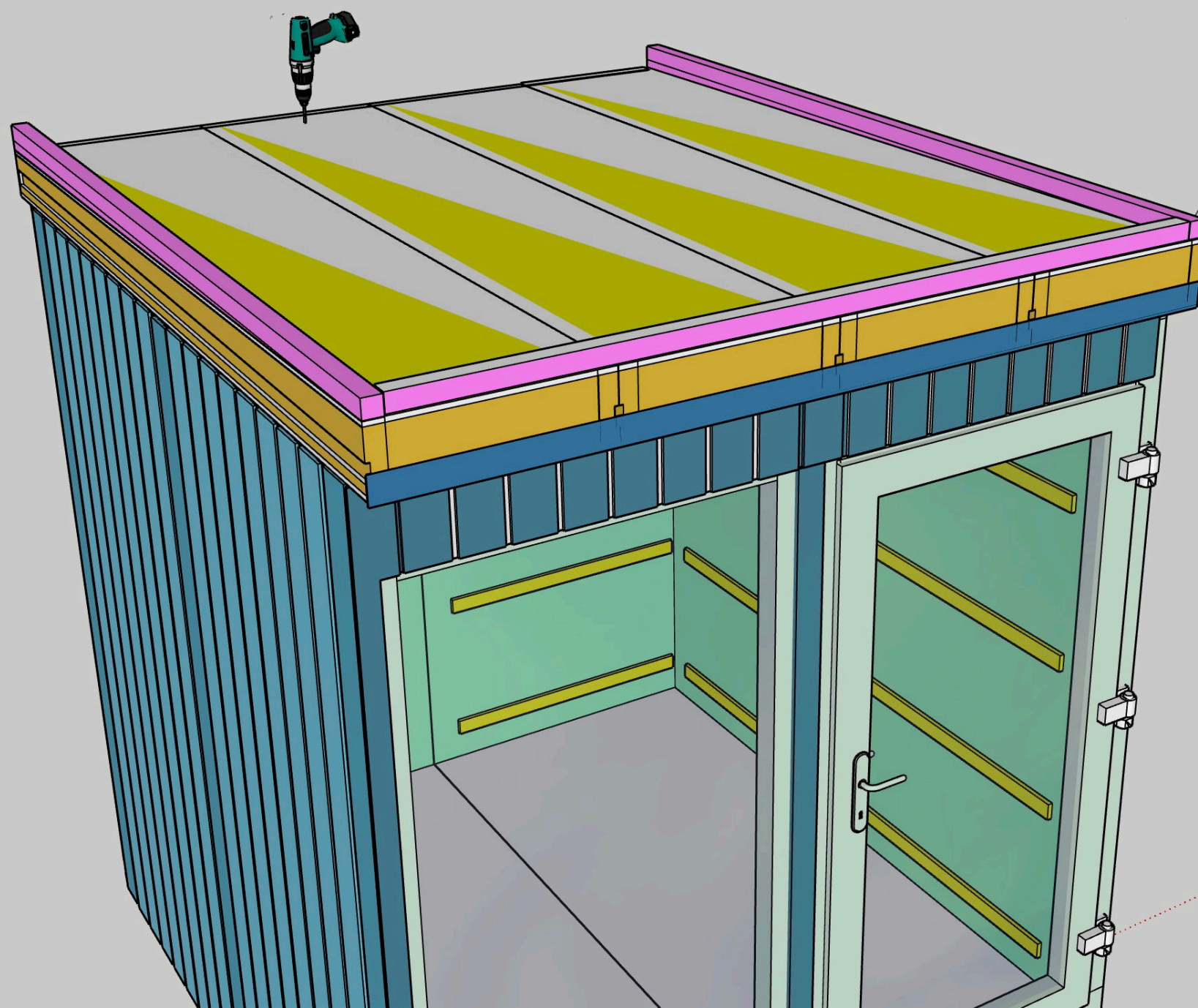

Skruer 6x240

Fyld mellemrummene
med lister

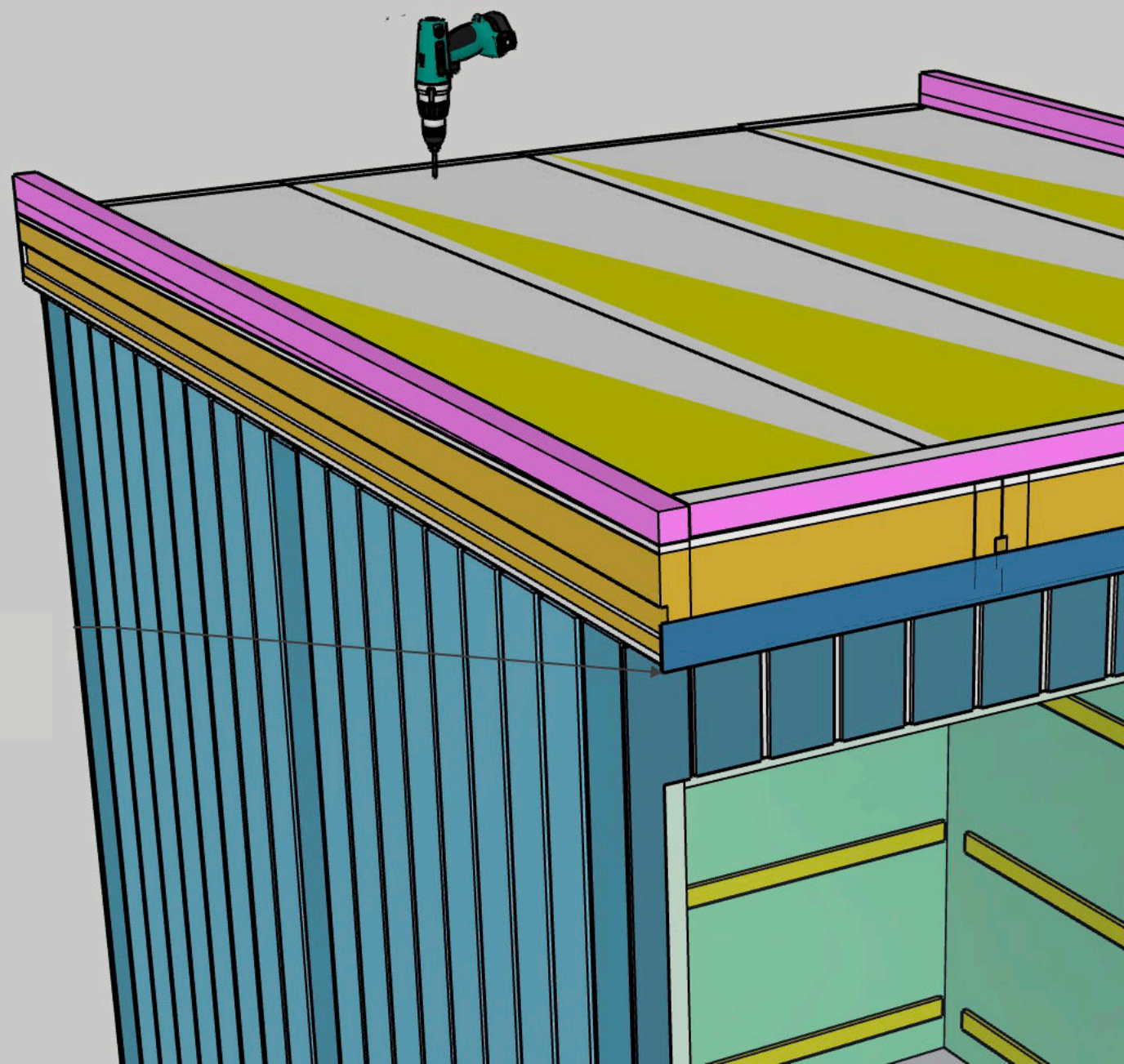
Tæt alle vægelementer
med grøn tape

Fastgør vandnæser for og bag
Læg tagdækning (EPDM)
Fastgør vandret beklædning

Fastgør metalvandnæse 10 mm
under tagpladen med skruer 4x50
foran og bagpå

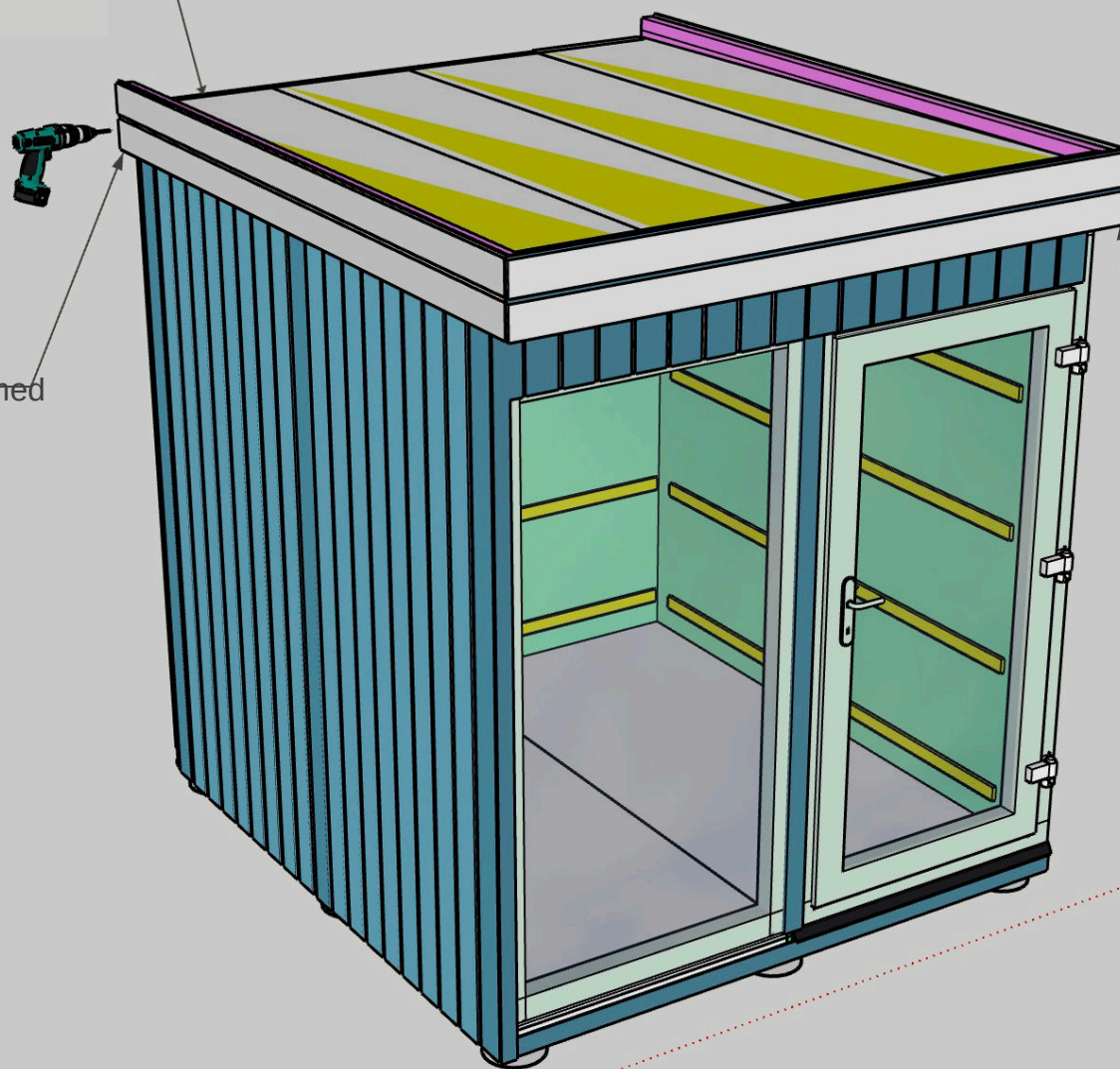

4. Brug kun én række brædder bagpå.
Fastgør overkanten i samme højde
som tagfladen.

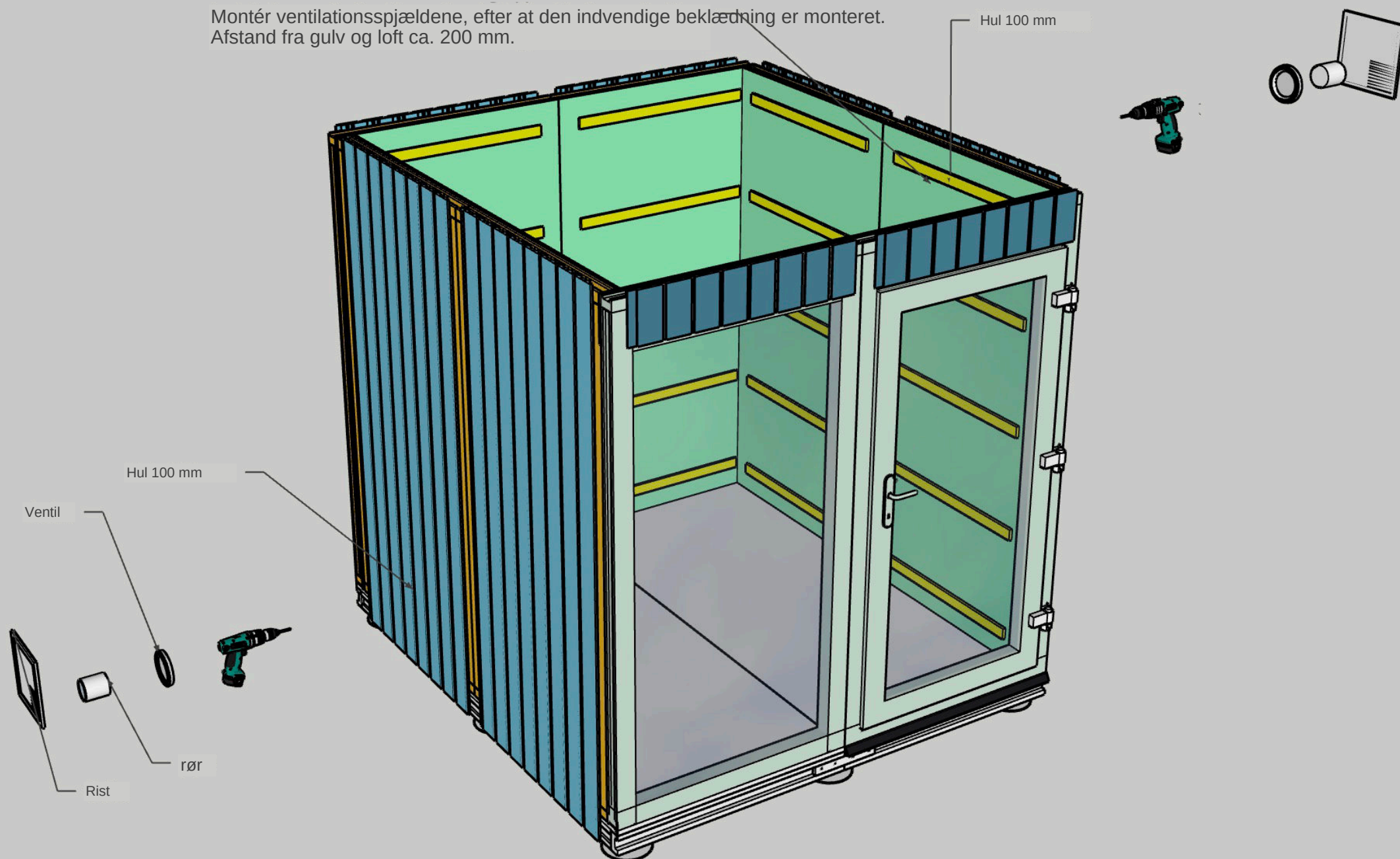
2. Fastgør vandrette brædder med
skruer 4x50

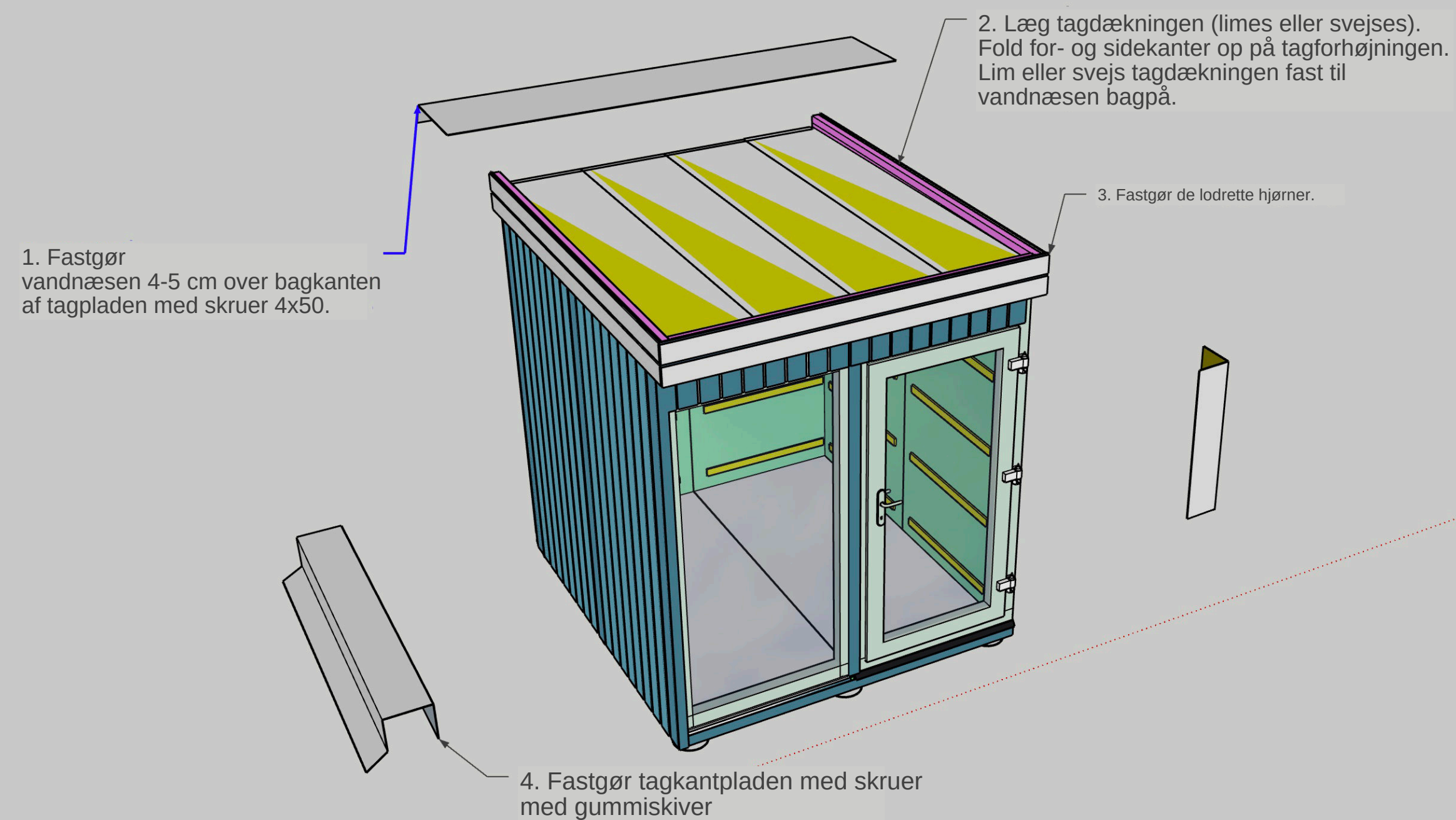
3. Skær det øverste bræt smallere,
til samme højde som
tagforhøjningen

1. Lad brættets underkant sidde
15-20 mm under
tagpladen

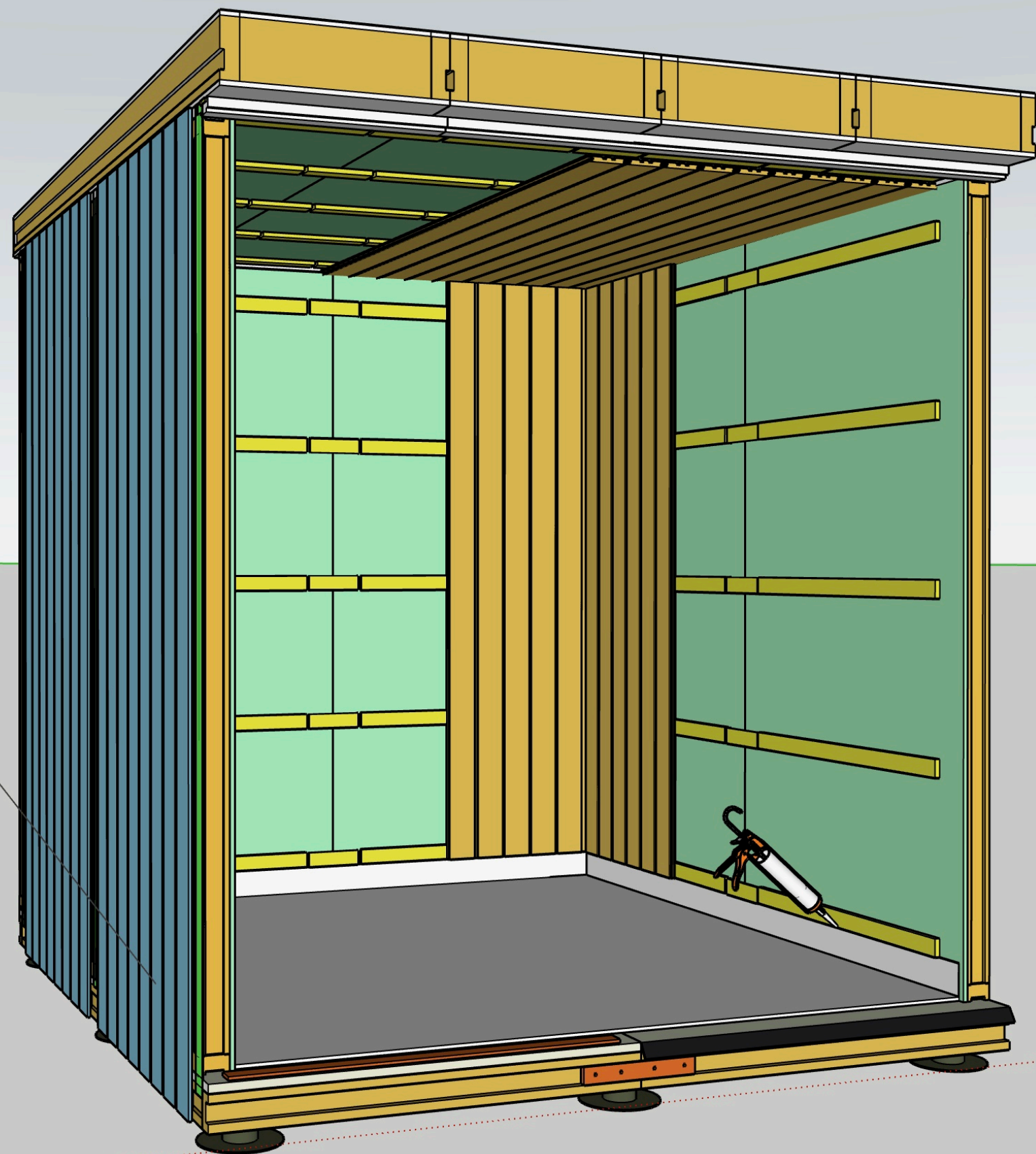

Monter ventilationsspældene, efter at den indvendige beklædning er monteret.
Afstand fra gulv og loft ca. 200 mm.

1. Læg gulvet
2. Montér de lodrette dele af gulvet (5+9 cm)
3. Tæt med silikone
4. Montér loftbrædderne
5. Montér vægbrædderne

Saunapaneler – montering og vedligeholdelse

Når du bygger en sauna, skal monteringen udføres omhyggeligt og præcist, så træet holder længere. Træ er et naturmateriale og kræver regelmæssig vedligeholdelse for at bevare sine egenskaber.

Kontrollér vægpanelerne straks ved modtagelsen for transportskader. Montér aldrig et defekt produkt – kontakt Sølund Huse, hvis du har spørgsmål.

1. Opbevaring

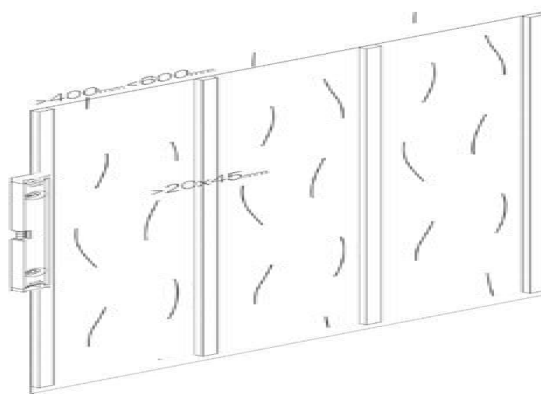
- Opbevar helst panelerne i det rum, hvor de skal monteres, i et par uger før monteringen, så træet kan tilpasse sig rummets temperatur og luftfugtighed.
- Opbevar panelerne på et plant underlag, stablet frit og hævet over gulvet, fx på strøer med højst 30 cm afstand, så de ikke bøjer. Så kan luften cirkulere mellem panelerne.
- Panelerne skal opbevares ved samme temperatur, som de skal monteres ved. Den ideelle temperatur er 15–22 °C.
- Er der en varmekilde i rummet, skal du sørge for, at luftfugtigheden ikke bliver for høj, og at temperaturen ikke overstiger 25 °C.
- Opbevar panelerne i uåbnet emballage. Fjern krympefilmen lige før monteringen.

2. Forberedelse

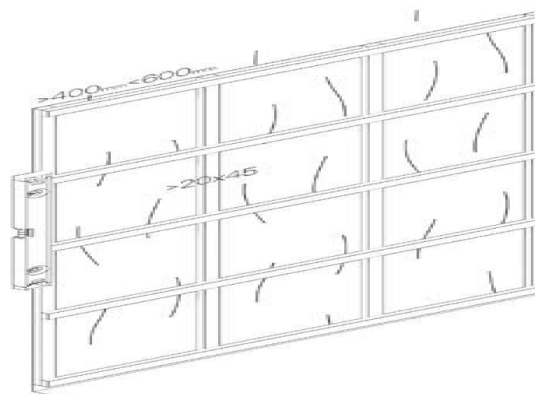
- Saunapaneler monteres som en del af de indvendige afslutningsarbejder. Husk, at panelerne ikke tåler ændringer i luftfugtigheden under byggeriet.
- Sørg for tilstrækkelig ventilation i saunarummet.
- Sørg for at have materiale nok – der kan være små forskelle i farvetone mellem produktionspartier. Regn med et spild på ca. 5–10 % afhængigt af panelernes længde.
- Alt vådt arbejde skal være udført, før panelerne monteres. Ellers suger panelerne fugt og svulmer.

3. Montering af vægpaneler

- Åbn flere pakker ad gangen, så panelerne kan sorteres og passes bedre sammen.
- Vi anbefaler en hæftepistol og clips af rustfrit stål til monteringen.
- Montér først de lægter, panelerne skal fastgøres til. Lægterne skal være mindst 20 mm tykke og 45 mm brede. Vandrette paneler kræver lodrette lægter, og lodrette paneler kræver vandrette lægter. Lægterne skal sikre luftcirkulation bag panelerne over hele fladen.
- Kontrollér, at lægterne er lige og i lod/vater, før panelerne monteres. Den anbefalede lægteafstand er 400 mm, og den må ikke overstige 600 mm.
- Monteres panelerne vandret på tilstødende vægge, så sæt dem op række for række hele rummet rundt. Så kan enderne passes præcist sammen i hjørnerne.

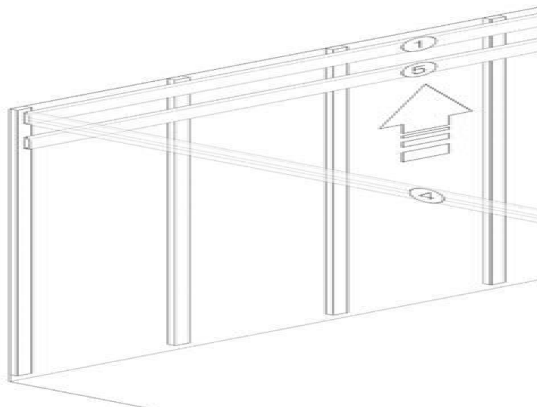
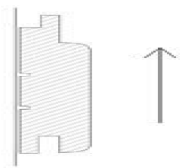
Vandrette vægpaneler

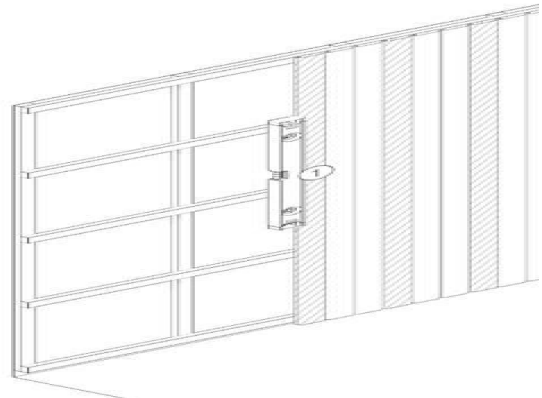
Lodrette vægpaneler

3.1 Skjult fastgørelse

- Vandrette paneler monteres oppefra og ned, med fer opad og not nedad.
- Hæft fra notsiden – både ved lodret og vandret montering.
- Ved lodret montering skal der være mindst 10 mm afstand til hjørnet eller nabobrættet ved første og sidste panel. Afstanden dækkes senere med en hjørneliste.
- Fastgør panelerne til lægterne med hæfteklammer – brug gerne en hæftepistol. Dykkere er ikke egnede. Indstil dybden, så klammerne hverken stikker ud eller går så dybt, at de beskadiger træoverfladen.
- Sørg for, at panelerne med skjult fastgørelse monteres helt ned til bunden.
- Kontrollér med vaterpas, at første række sidder lige – en fejl bliver større for hver række. Kontrollér igen mindst for hver tredje række.

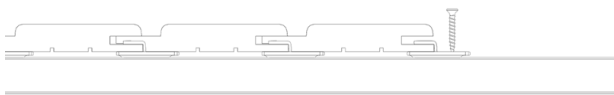
Vandret montering

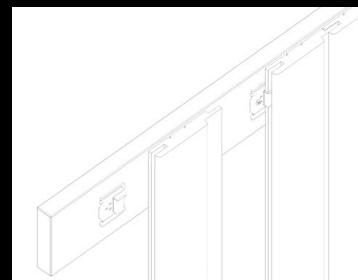
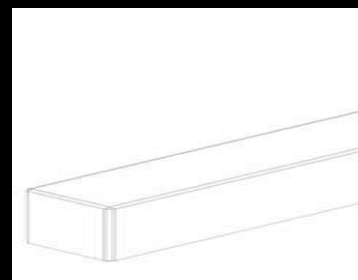
3.2 Fastgørelse af vægpaneler

Med hæftepistol – set fra siden

Med clips – set fra siden

3.3 Paneler i loftet

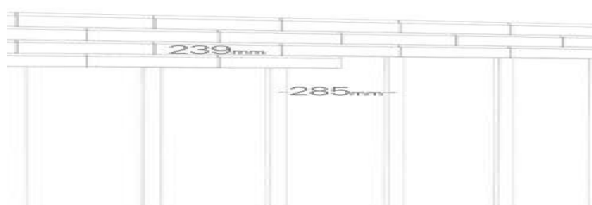
Skal loftet også beklædes, så start med loftet og tag væggene bagefter. Monteringens svarer til vandrette vægpaneler.

Lad der være en tilstrækkelig luftspalte mellem første og sidste panelrække og væggen.

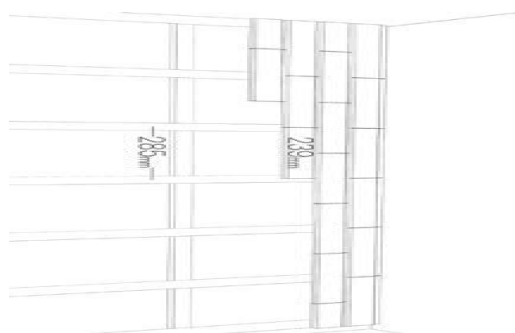
4. Montering af tiles-paneler

- Vælg lægteafstanden ud fra panelernes længde.
- Tiles-panelerne monteres med regelmæssig afstand mellem samlingerne. Mål først rummets længde, og beregn derefter, hvilken panellængde du skal starte med, så samlingerne fordeles jævnt.
- Fortsæt, så samlingerne i hver række sidder midt på panelet i rækken nedenfor.
- Tiles-paneler kan monteres på mange måder og kombineres med andre længder og træsorter. Kontakt Sølund Huse for nærmere vejledning om underlag og mængde.

Samlet længde (mm)	Maks. lægteafstand (mm)
293	285
578	570
1148	600

Vandret montering

Lodret montering

5. Andre råd

5.1 Vær særligt opmærksom på

- At panelerne monteres lige. Kontrollér løbende med snor eller laser.
- At saunabænkene har understøtning bag panelerne. Bænkenes vægt må ikke bæres af panelerne.
- At panelerne fastgøres med det rigtige værktøj. Få hjælp af en fagmand, hvis det er nødvendigt.

5.2 Behandling af træet

- Vi anbefaler at behandle alle træoverflader med en diffusionsåben træbeskyttelse til sauna. Den beskytter mod snavs og fugt og gør rengøringen lettere.
- Tør træet af for støv, rengør det med saunarens eller et andet rengøringsmiddel til træ, og lad det tørre. Overfladen skal være ren og tør før behandlingen.
- Behandl vægge og gulvrist med saunavoks eller en anden egnet overfladebehandling.
- Kontrollér, at produktet er beregnet til sauna, og følg altid producentens anvisninger. Mal aldrig træet inde i saunarummet.

5.3 Råd om termotræ

- Termotræ er varmebehandlet træ og kræver særlig omhu for at bevare sine egenskaber. Håndtér pakker og brædder forsigtigt, og træk ikke brædderne hen over hinanden – overfladen ridses let.
- Termotræ har en karakteristisk duft, som aftager med tiden, men aldrig forsvinder helt. Duften forsvinder hurtigere, hvis saunaen varmes op længe og luftes samtidig. Behandling med træolie/voks mindsker duften.
- Vask ikke ubehandlet termotræ med vand – det forstærker duften.
- Kontrollér træets kvalitet og duft, før du saver, monterer eller behandler det.

6. Vedligeholdelse af saunaen

Følger du rådene nedenfor, holder saunaen længere og bevarer sit friske udseende.

Under brug

- Hæld kun vand på saunastenene – ikke på vægge eller bænke.

- Er bænken for varm, så brug et sædeunderlag eller et tørt håndklæde.
- Undgå at sidde på bænken i våd badedragt.
- Brug ikke rengøringsmidler, der ikke er egnede til sauna (fx desinfektionsmidler, der bleger og skader træet).

Efter brug

- Tør bænken af med en ren, fugtig klud. Brug ikke rindende vand, og lad ikke vand stå på træet.
- Brug om nødvendigt et egnet rengøringsmiddel. Læs brugsanvisningen, og sikr dig, at midlet kan bruges på træ.
- Lad overfladerne tørre, og sørg for god udluftning. Lad gerne ovnen stå tændt i mindst en halv time med åben ventil og lukket dør og vinduer.
- Fjern sædeunderlag og våde håndklæder fra bænken.

Mindst én gang om året

- Behandl træoverfladerne med et produkt til formålet (se afsnit 5.2). Bruges saunaen ofte, skal den behandles oftere.
- Rengør bænke, vægge og loft med en blød børste eller klud og et rengøringsmiddel til sauna efter anvisningen på emballagen.
- Pletter og genstridigt snavs på bænken slibes forsigtigt af i hele bænkens længde med fint sandpapir, hvorefter stedet behandles igen (se afsnit 5.2).
- Kontrollér bænkenes beslag og understøtninger, og efterspænd skruerne. De kan løsne sig, når træet svulmer og krymper.
- Kontrollér saunastenene – de kan smuldre med tiden. Udskift eller suppler efter behov.

Undgå

- At tørre tøj i saunaen – det giver brandfare, og fugten kan skade træet.
- At overskride den maksimale temperatur, som ovnproducenten angiver – det giver brandfare, og træet kan slå sig.
- At bruge højtryksrenser eller rindende vand – fugten kan skade træets struktur og overflade varigt.

Sådan ændrer træet sig i en sauna

- Træ er et naturmateriale, som kan revne eller slå sig ved temperaturændringer – afhængigt af træsorten og hvor meget saunaen bruges.
- Træet kan blive mørkere med tiden (hurtigst hvor det rammes af damp og vand).
- Termotræ kan afgive en karakteristisk duft, når saunaen varmes op. Den aftager med tiden.

Saunapaneele – Montage und Pflege

Beim Bau einer Sauna muss die Montage sorgfältig und präzise ausgeführt werden, damit das Holz länger hält. Holz ist ein Naturmaterial und benötigt regelmäßige Pflege, um seine Eigenschaften zu bewahren.

Prüfen Sie die Wandpaneele sofort bei Erhalt auf Transportschäden. Montieren Sie niemals ein fehlerhaftes Produkt – wenden Sie sich bei Fragen an Sølund Huse.

1. Lagerung

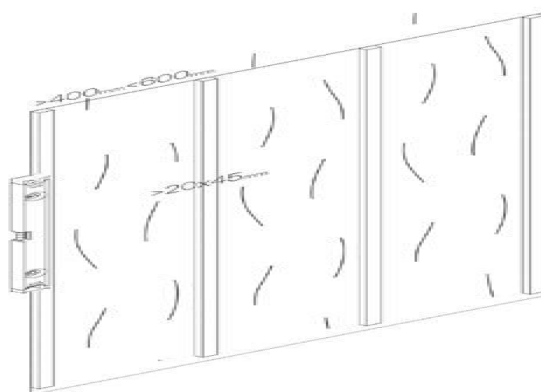
- Lagern Sie die Paneele möglichst einige Wochen vor der Montage in dem Raum, in dem sie montiert werden, damit sich das Holz an Temperatur und Luftfeuchtigkeit anpassen kann.
- Lagern Sie die Paneele auf ebenem Untergrund, frei gestapelt und über dem Boden, z. B. auf Kanthölzern mit höchstens 30 cm Abstand, damit sie sich nicht biegen und Luft zirkulieren kann.
- Die Paneele müssen bei derselben Temperatur gelagert werden, bei der sie montiert werden. Ideal sind 15–22 °C.
- Gibt es im Raum eine Wärmequelle, darf die Luftfeuchtigkeit nicht zu hoch werden und die Temperatur 25 °C nicht übersteigen.
- Lagern Sie die Paneele in ungeöffneter Verpackung. Entfernen Sie die Schrumpffolie erst unmittelbar vor der Montage.

2. Vorbereitung

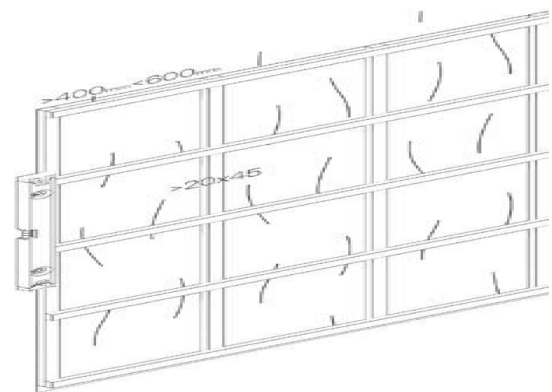
- Saunapaneele werden im Rahmen des Innenausbaus montiert. Die Paneele vertragen keine Feuchtigkeitsschwankungen während der Bauarbeiten.
- Sorgen Sie für ausreichende Belüftung der Saunakabine.
- Planen Sie genügend Material ein – zwischen Produktionschargen kann es leichte Farbunterschiede geben. Rechnen Sie je nach Länge mit ca. 5–10 % Verschnitt.
- Alle Nassarbeiten müssen vor der Paneelmontage abgeschlossen sein, sonst nehmen die Paneele Feuchtigkeit auf und quellen.

3. Montage der Wandpaneele

- Öffnen Sie mehrere Pakete gleichzeitig, damit die Paneele besser zusammenpassen.
- Wir empfehlen einen Tacker und Klammern aus Edelstahl.
- Montieren Sie zuerst die Traglatten (mindestens 20 mm dick und 45 mm breit). Waagerechte Paneele benötigen senkrechte Latten, senkrechte Paneele waagerechte Latten. Die Latten müssen die Hinterlüftung über die gesamte Fläche sicherstellen.
- Prüfen Sie, dass die Latten gerade und im Lot/in der Waage sind. Der empfohlene Lattenabstand beträgt 400 mm, höchstens 600 mm.
- Montieren Sie waagerechte Paneele an angrenzenden Wänden Reihe für Reihe rund um den Raum, damit die Enden in den Ecken genau zusammenpassen.

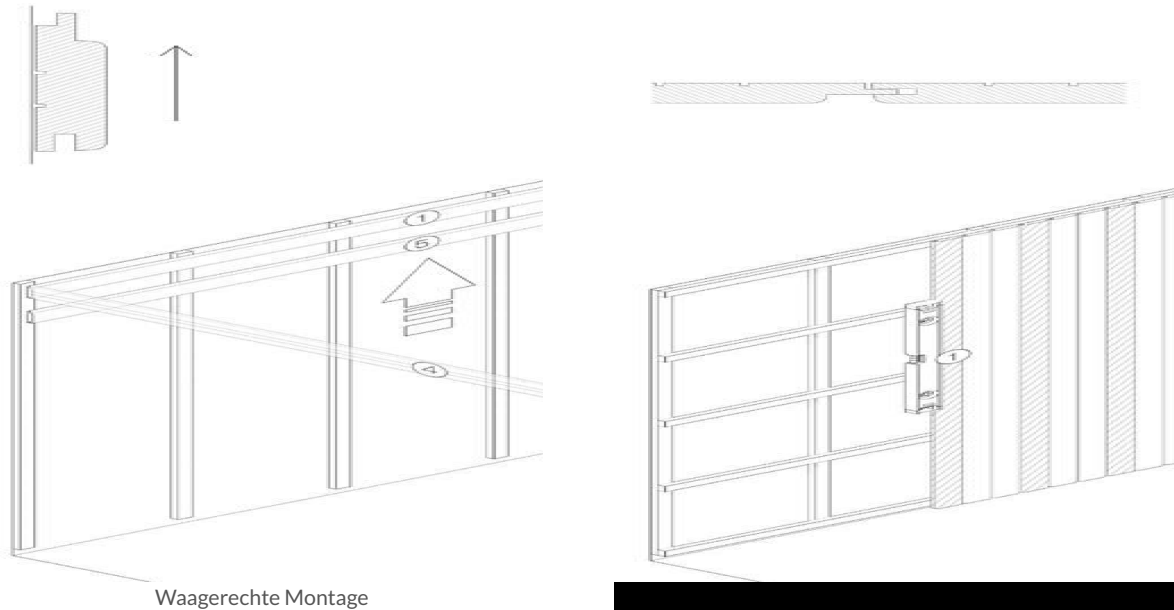
Waagerechte Wandpaneele

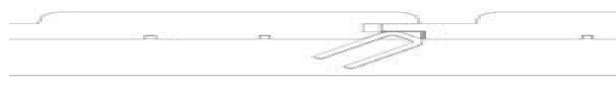
Senkrechte Wandpaneele

3.1 Verdeckte Befestigung

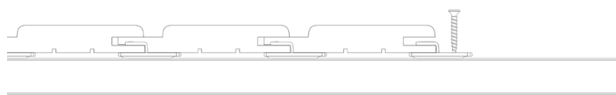
- Waagerechte Paneele werden von oben nach unten montiert, mit der Feder nach oben und der Nut nach unten.
- Tackern Sie von der Nutseite – bei senkrechter und waagerechter Montage.
- Bei senkrechter Montage beim ersten und letzten Paneel mindestens 10 mm Abstand zur Ecke bzw. zum Nachbarbrett lassen und später mit einer Eckleiste abdecken.
- Befestigen Sie die Paneele mit Klammern an den Latten. Stauchkopfnägeln sind nicht geeignet. Stellen Sie die Eintreibtiefe so ein, dass die Klammern weder herausstehen noch die Holzoberfläche beschädigen.
- Paneele mit verdeckter Befestigung bis ganz nach unten montieren.
- Prüfen Sie mit der Wasserwaage, dass die erste Reihe gerade sitzt, und danach mindestens nach jeder dritten Reihe.

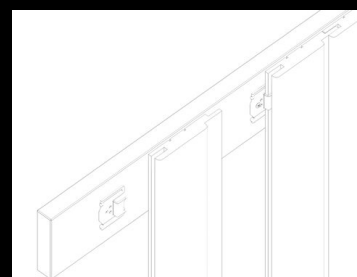
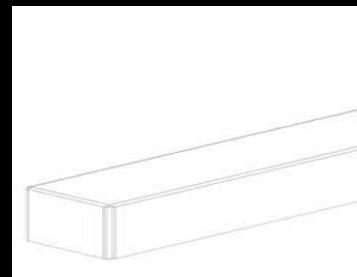
3.2 Befestigung der Wandpaneele

Mit Tacker – Seitenansicht

Mit Clips – Seitenansicht

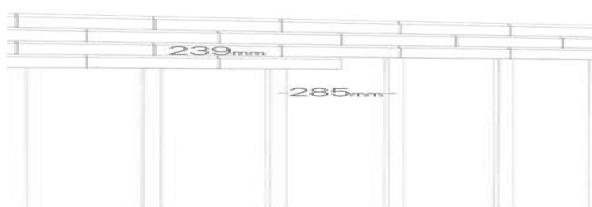
3.3 Paneele an der Decke

Soll auch die Decke verkleidet werden, beginnen Sie mit der Decke und verkleiden danach die Wände. Die Montage entspricht der waagerechten Wandverkleidung. Lassen Sie zwischen der ersten und letzten Reihe und der Wand einen ausreichenden Lüftungsspalt.

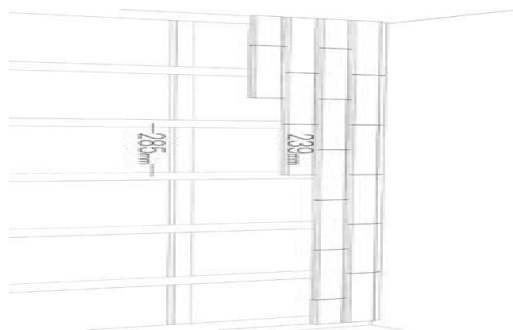
4. Montage von Tiles-Paneelen

- Wählen Sie den Lattenabstand nach der Paneellänge.
- Tiles-Paneele werden mit regelmäßigen Fugenabständen montiert. Messen Sie die Raumlänge und berechnen Sie die Startlänge so, dass die Fugen gleichmäßig verteilt sind.
- Die Fugen jeder Reihe liegen jeweils in der Mitte des Paneels der vorherigen Reihe.
- Tiles-Paneele lassen sich auf viele Arten montieren und mit anderen Längen und Holzarten kombinieren. Wenden Sie sich für nähere Angaben an Sølund Huse.

Gesamtlänge (mm)	Max. Lattenabstand (mm)
293	285
578	570
1148	600

Waagerechte Montage

Senkrechte Montage

5. Weitere Hinweise

5.1 Besonders zu beachten

- Die Paneele gerade montieren und regelmäßig mit Schnur oder Laser kontrollieren.
- Saunabänke hinter der Verkleidung abstützen. Das Gewicht der Bänke darf nicht von den Paneelen getragen werden.
- Die Paneele mit geeignetem Werkzeug befestigen. Ziehen Sie bei Bedarf eine Fachkraft hinzu.

5.2 Behandlung des Holzes

- Wir empfehlen, alle Holzflächen mit einem atmungsaktiven Holzschutz für Saunen zu behandeln. Er schützt vor Schmutz und Feuchtigkeit und erleichtert die Reinigung.
- Holz entstauben, mit Saunareiniger oder einem anderen Holzreiniger säubern und trocknen lassen. Die Oberfläche muss vor der Behandlung sauber und trocken sein.
- Wände und Bodenrost mit Saunawachs oder einer anderen geeigneten Oberflächenbehandlung behandeln.
- Nur Produkte verwenden, die für Saunen bestimmt sind, und die Herstellerangaben befolgen. Das Holz in der Saunakabine niemals streichen.

5.3 Hinweise zu Thermoholz

- Thermoholz ist wärmebehandelt und benötigt besondere Sorgfalt. Pakete und Bretter vorsichtig handhaben und Bretter nicht übereinander ziehen – die Oberfläche zerkratzt leicht.
- Thermoholz hat einen typischen Geruch, der mit der Zeit nachlässt, aber nie ganz verschwindet. Langes Heizen bei gleichzeitigem Lüften beschleunigt dies. Holzöl/-wachs mindert den Geruch.
- Unbehandeltes Thermoholz nicht mit Wasser waschen – das verstärkt den Geruch.
- Prüfen Sie Qualität und Geruch des Holzes vor dem Sägen, Montieren oder Behandeln.

6. Pflege der Sauna

Mit den folgenden Empfehlungen verlängern Sie die Lebensdauer Ihrer Sauna.

Während der Nutzung

- Wasser nur auf die Saunasteine gießen – nicht auf Wände oder Bänke.
- Ist die Bank zu heiß, eine Sitzauflage oder ein trockenes Handtuch verwenden.
- Nicht in nasser Badekleidung auf der Bank sitzen.
- Keine für Saunen ungeeigneten Reinigungsmittel verwenden (z. B. Desinfektionsmittel, die das Holz bleichen und schädigen).

Nach der Nutzung

- Bank mit einem sauberen, feuchten Tuch abwischen. Kein fließendes Wasser verwenden und kein Wasser auf dem Holz stehen lassen.
- Bei Bedarf ein geeignetes Reinigungsmittel verwenden und die Gebrauchsanweisung beachten.
- Flächen trocknen lassen und gut lüften – z. B. den Ofen mindestens eine halbe Stunde bei offenem Lüftungsventil und geschlossener Tür und Fenstern laufen lassen.
- Sitzauflagen und nasse Handtücher von der Bank nehmen.

Mindestens einmal im Jahr

- Holzflächen mit einem geeigneten Produkt behandeln (siehe 5.2) – bei häufiger Nutzung öfter.
- Bänke, Wände und Decke mit weicher Bürste oder Tuch und Saunareiniger reinigen.
- Flecken und hartnäckigen Schmutz auf der Bank vorsichtig über die ganze Länge mit feinem Schleifpapier abschleifen und neu behandeln (siehe 5.2).
- Beschläge und Stützen der Bänke prüfen und Schrauben nachziehen.
- Saunasteine prüfen – sie können zerbröckeln. Bei Bedarf ersetzen oder ergänzen.

Vermeiden Sie

- Wäsche in der Sauna zu trocknen – Brandgefahr, und die Feuchtigkeit schadet dem Holz.
- Die vom Ofenhersteller angegebene Höchsttemperatur zu überschreiten – Brandgefahr, und das Holz kann sich verziehen.
- Hochdruckreiniger oder fließendes Wasser – die Feuchtigkeit kann Holzstruktur und -oberfläche dauerhaft schädigen.

So verändert sich Holz in der Sauna

- Holz kann bei Temperaturwechseln reißen oder sich verziehen – je nach Holzart und Nutzung.
- Holzflächen können nachdunkeln (am schnellsten dort, wo Dampf und Wasser auftreten).
- Thermoholz kann beim Heizen einen typischen Geruch abgeben, der mit der Zeit nachlässt.

Sauna wall panels – installation and maintenance

When building a sauna, make sure the installation work is performed with quality and precision to make the wood last longer. Wood as a natural material requires regular maintenance to preserve its properties.

Always check the wall panels immediately on receipt to identify any transport damage. Never install a defective product – contact Sølund Huse if you have any questions.

1. Storage

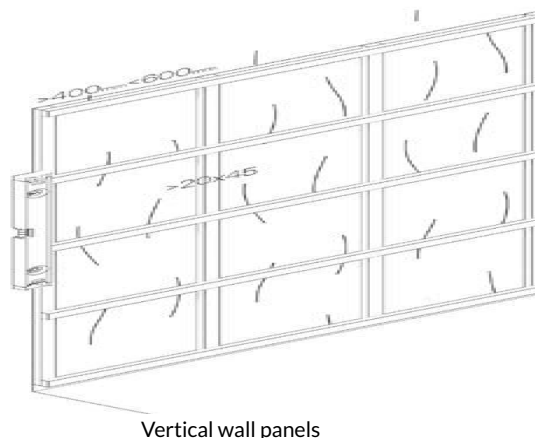
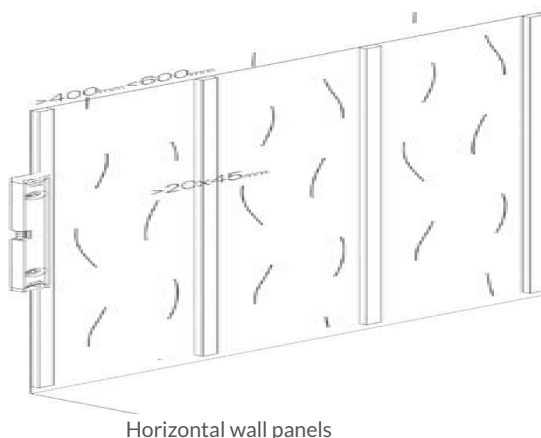
- Ideally, store the wall panels in the room where they will be installed for a few weeks before installation, so the wood can acclimatise to the temperature and humidity.
- Store the panels on a flat surface, openly stacked and above the floor, e.g. on joists spaced no more than 30 cm apart to avoid bending. This allows air to move between the panels.
- The panels must be stored at the same temperature at which they will be installed. The ideal storage temperature is 15–22 °C.
- If there is a heat source in the storage room, make sure the humidity does not rise too high and the temperature does not exceed 25 °C.
- Store the panels in unopened packages. Remove the shrink film immediately before installation.

2. Preparations for installation

- Sauna wall panels are installed as part of the interior finishing works. Keep in mind that the panelling does not tolerate changes in humidity during construction.
- Make sure the sauna room is sufficiently ventilated.
- Make sure you have enough material, as there may be slight differences in shade between production batches. Expect a material loss of approx. 5–10 % depending on the panel length.
- Any wet work must be done before the panels are installed; otherwise the panels will absorb moisture and swell.

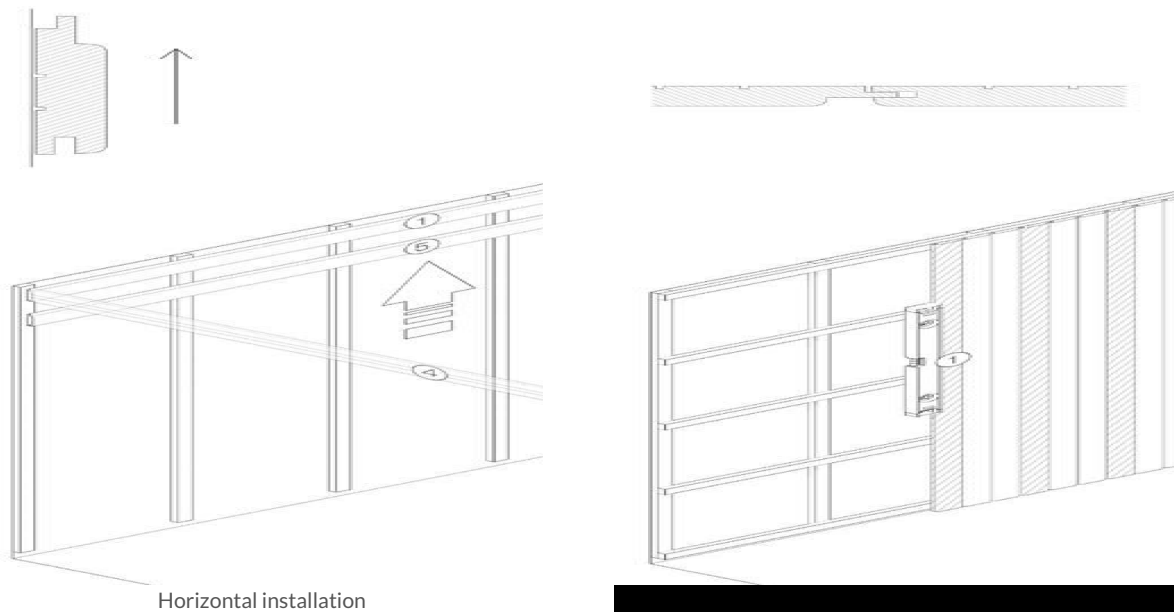
3. Installation of wall panels

- Open several packages so you can better match the panels.
- We recommend using a staple gun and stainless steel clips.
- First install the battens (at least 20 mm thick and 45 mm wide). Horizontal panels require vertical battens; vertical panels require horizontal battens. The battens must ensure air movement behind the panels across the entire surface.
- Make sure the battens are straight and level. The recommended batten spacing is 400 mm and must not exceed 600 mm.
- When installing horizontal panels on adjacent walls, install them row by row around the whole room so the ends meet precisely in the corners.

3.1 Hidden fixing

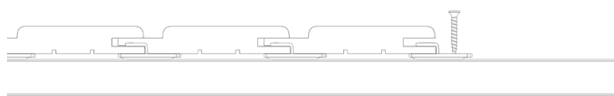
- Horizontal panels are installed from top to bottom, tongue side up and groove side down.
- Staple from the groove side for both vertical and horizontal installation.
- For vertical installation, leave a gap of at least 10 mm to the corner or adjacent board for the first and last panel. Cover the gap later with a corner moulding.
- Fix the panels to the battens with staples. Finishing nails are not suitable. Set the depth so the staples neither protrude nor damage the wood surface.
- Make sure panels with hidden fixing are installed all the way down.
- Check with a spirit level that the first row is straight, and again at least after every three rows.

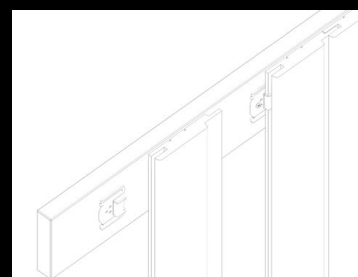
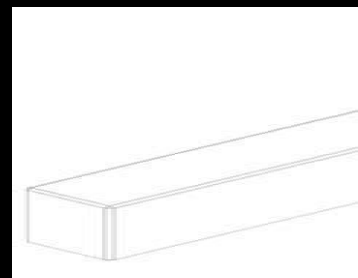
3.2 Wall panel fixing

Staple gun fixing – side view

Clip fixing – side view

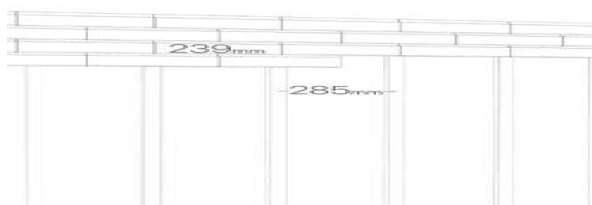
3.3 Panelling on the ceiling

If you also panel the ceiling, start with the ceiling and do the walls afterwards. Installation is similar to horizontal wall panelling. Leave a sufficient airing gap between the first and last rows and the wall.

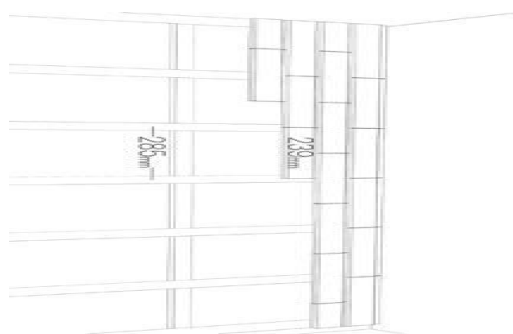
4. Installation of tile panels

- Choose the batten spacing based on the panel length.
- Tile panels are installed with regular joint spacing. First measure the length of the room, then calculate the starting panel length so the joints are evenly spaced.
- Continue so the joints in each row are in the middle of the panel in the previous row.
- Tile panels can be installed in many ways and combined with other lengths and wood types. Contact Sølund Huse for more detailed instructions.

Overall length (mm)	Max. batten spacing (mm)
293	285
578	570
1148	600

Horizontal installation

Vertical installation

5. Other tips

5.1 Points requiring special attention

- Install the panels straight and check regularly with a string line or laser.
- Support the sauna benches behind the panelling. The panels must not carry the weight of the benches.
- Fasten the panels with suitable tools. Ask a professional for help if necessary.

5.2 Treating wooden components

- We recommend treating all wooden surfaces with a breathable wood protector intended for saunas. It protects against dirt and moisture and makes cleaning easier.
- Dust the wood, clean it with a sauna cleaner or another cleaner suitable for wood, and let it dry. The surface must be clean and dry before treatment.
- Treat the walls and floor grid with sauna wax or another suitable coating.
- Only use products intended for saunas and follow the manufacturer's instructions. Never paint the wood inside the sauna room.

5.3 Tips for thermally modified wood

- Thermowood has been heat-treated and requires special care. Handle packages and boards carefully and do not drag boards over each other – the surface scratches easily.
- Thermowood has a characteristic scent that weakens over time but never disappears completely. Heating the sauna for a long time while airing it speeds this up. Wood oil/wax reduces the scent.
- Do not wash untreated thermowood with water – it strengthens the scent.
- Check the quality and scent of the wood before sawing, installing or treating it.

6. Sauna maintenance

By following the recommendations below, you will prolong the life of your sauna and keep its fresh look for longer.

During use

- Throw water only on the sauna stones, not on the walls or benches.
- If the bench is too hot, use a seat cover or a dry towel.

- Avoid sitting on the bench in wet swimwear.
- Do not use cleaning products unsuitable for saunas (e.g. disinfectants that bleach and damage the wood).

After use

- Wipe the bench with a clean damp cloth. Do not use running water, and do not let water pool on the wood.
- If necessary, use a suitable cleaning product and read its instructions first.
- Let the surfaces dry and ventilate well – e.g. leave the heater on for at least half an hour with the vent open and the door and windows closed.
- Remove seat covers and wet towels from the bench.

At least once a year

- Treat the wooden surfaces with a suitable product (see 5.2) – more often if the sauna is used frequently.
- Clean benches, walls and ceiling with a soft brush or cloth and a sauna cleaner.
- Carefully sand stains or stubborn dirt along the entire length of the bench with fine sandpaper and treat again (see 5.2).
- Check the bench fittings and supports and retighten the screws.
- Check the sauna stones – they may crumble over time. Replace or add stones as needed.

What to avoid

- Drying laundry in the sauna – risk of fire, and the moisture damages the wood.
- Exceeding the maximum temperature specified by the heater manufacturer – risk of fire, and the wood may warp.
- Pressure washers or running water – the moisture can permanently damage the wood.

How wood changes in a sauna

- Wood may crack or warp with temperature changes, depending on the wood type and how much the sauna is used.
- Wooden surfaces may darken over time (fastest where exposed to steam and water).
- Thermally modified wood may emit a characteristic scent when heated. It diminishes over time.